

GLASNIK JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

No. 5. Štev. 5.

Chicago, Ill., 7. februarja (February) 1917

Leto III. Volume III.

DIPLOMATIČNA ZVEZA MED ZDRUŽ. DRŽAVAMI IN NEMČIJO PREKINJENA.

PRVA POMOČILA IZ WASHINGTONA, D. C.

Washington, D. C. 3. februarja. — Diplomatična zveza med Združenimi državami in Nemčijo je z današnjim dnevom prekinjena ali pretrgana. V državnem departmentu se je danes uradno namnilo, da je bil ameriški poslanik Gerard še odpoklican iz Berlina, med tem ko se je danes popoldne tudi tukajšnjemu nemškemu poslaniku grofu Bernstorffu izročilo potne listine, valed cesar mora odpotovati domov.

PREDSEDNIK WILSON RAVNAL PAMETNO. — MORALNA KAZEN ZA NEMČIJO.

Washington, D. C. 3. feb. — Kar se je že dlje časa pričakovalo od našega predsednika Wilsona, v sled neprestanih sporov med Nemčijo in našo vlado, — je Wilson to danes ukinil. Odslovil je namreč uradno nemškega poslanika von Bernstorffa v Washingtonu, D. C. in odpoklicaj zjedno domov ameriškega poslanika Gerarda in vse ostale ameriške konzule iz Nemčije. Ko se je danes zvedelo to senzacionalno novico, je zavladalo v Washingtonu nepopisno veselje in navdušenje; vsakdo trdi, da je postopal predsednik Wilson v tem oziru pametno in pravilno in da je Nemčija to moralno kazeno že davno zaslužila.

VZROKI PRETRGANJA TE DIPLOMATIČNE ZVEZE.

Da je prišlo do pretrganja te diplomatske zveze, je v prvi vrsti kriva Nemčija sama, ker se noče ukloniti nikomur. Znano je, da je izdal nemški cesar dne 28. januarja t. l. vsem poveljnikom nemških podmorskih čolnov strogo ukaz, da naj brez usmiljenja nadaljujejo z zasledovanjem vseh parnikov, nahajajočih se v vojni morskoni zoni. Pri tem naj se ne gleda je li tovorni parnik ali potniški parnik last kake sovražne sile ali pa nevtralne države; potopi naj se od 1. februarja dalje vsakega, ker le na ta način bo zamogla Nemčija omejiti veliko angleško blokado. Nemški cesar je celo doležil, da ne sme iz newyorškega pristanišča odpluti več kot en parnik v tednu in ta parnik bi se naj pobarvalo na poseben, od Nemčije predpisan način.

Tej ošabni zahtevi Nemcev se pa Združene države nikakor niso hotele ukloniti. V svesti si svojih mednarodnih pravic, kakor velika nevtralna sila, hočejo še v bodoče čuvati življenja in imetje potujočih ameriških podanikov in s tem ohraniti svojo čast ter ime.

Na zadnji Wilsonov ultimatum je nemški cesar porogljivo odgovoril; Nemčija ne odneha in se hoče boriti do zadnjega!

Drugi vzrok prekinjenja diplomatske zveze med Združenimi državami in Nemčijo je ta, ker je Nemčija pred kratkim internirala 72 Američanov, ki so se s težko silo rešili s parnika "Yarrowdale", katerega je neka nemška submarinka potopila na atlantskem morju. Državni tajnik je postal danes, dne 3. februarja ostro protestno noto nemški vladi, zahtevajoč, da naj se vse ujetje Američane tega parnika takoj izpusti na prosto.

PREDSEDNIKOV GOVOR V KONGRESNI ZBORNICI

Washington, D. C. 3. februarja. — Predsednik Wilson je za danes popoldne ob 2. uri sklical

k skupni seji vse kongresnike in senatorje, da jim osebno razloži vzroke, čemu je odslovil nemškega poslanika Bernstorffa in čemu je odpoklicaj ameriškega poslanika Gerarda iz Berlina.

Že pred 2. uro so se jeli sedeti in prostori v kongresu polniti. Vstop je bil dovoljen samo zastopnikom raznih inozemskih držav, štiri diplomatom, časnikarjem in osebam, ki so imele posebne legitimacije. V zbornico je prišla poslušat predsednikova soproga, Mrs. Wilson, njegova hčer Miss Margaret Wilson, Mrs. Bolling in Miss Bones, ožji sorodniki Wilsonove družine.

Vsi kongresniki in senatorji so pričakovali z napetostjo prihoda predsednika Wilsona k skupnem zborovanju, kajti nikdo izmed njih si ni mislil, da bo predsednik Wilson tako hitro zadal moralno zaščito Nemčiji, ali pretrgal z njo diplomatsko zvezo.

Nekaj minut pred 2. uro pop. se prikaže predsednik Wilson na govorniškem odru v veliki kongresni dvorani, na kar so ga prisotni zborovalci navdušeno pozdravili.

Predsednik Wilson je v svojem fulminantnem govoru naznanil čemu je prišel osebno v to zbornico in je na obširno pojasnil zapleten položaj med Nemčijo in Združenimi državami. Navajal je vse glavne točke v katerih se je vršilo zadnji čas med Nemčijo in našo vlado brezuspešno pogajanja za mir in za ponehanje nemške submarinske gonje.

Že v noti glede potopa parnika "Sussex" dne 18. aprila 1916 je ameriška vlada Nemčiji naznanila, da bo pretrgala med njo diplomatsko zvezo, če Nemčija ne bo prenehala kršiti mednarodnega prava in če ne bo prenehala delati škode nevtralnim Združenim državam. Na vse te opomine se pa žal Nemčija ni hotela ozirati in je celo svoje groznje do ameriških državljanov pred nekaj dnevi potopila.

Predsednik Wilson je zatem naznanil zbrani zbornici, da je valed tega pretrgal diplomatske zveze med Združenimi državami in Nemčijo, ker je smatral to za edino končno sredstvo. Zaeno se je pa pred zbranimi kongresniki in senatorji izrazil, da bo nastopil najstrožje korake (z vojno) ako bi Nemčija še v prihodnje potapljal brez vzroka naše ameriške parnike in sledila s tem našemu ljudstvu po življenju. Rekel je dalje, da bo prišel v tem slučaju še pred kongresnike in senatorje oporočati se na njih pomoč in domoljubje. Predsednik Wilson se je v kongresu izjavil, da naj bi ga posnemale v tej zadevi vse ostale nevtralne države; zaeno je obljubil poslati tozadevni oklice vsem tem državam.

Svoj govor je zaključil predsednik Wilson s sledečimi besedami:

"Mi ne želimo sovražnega konflikta s cesarsko vlado nemške države. Mi smo še vedno odkriti prijatelji nemškega naroda in želimo srčno v teh prijateljskih odnosih ž njim še dalje ostati. Nikakor si ne smemo prej predstavljati, da so nam Nemci sovražni, predno ne bomo prisiljeni tega verovati. Mi ne nameravamo ničesar drugega, kakor umestno obrambo našega naroda in ohranitev nam zajamčenih pravic.

Mi ne želimo pri tem kakih končnih lastnih dobičkov. Mi stremimo za tem, da bi ostali vsi enakih misli in jednaki dejanj v naših narodnih tendeneah, kar sem skušal v senatu že pred dvema tednoma razložiti. Mi skušamo ščititi naše pravice do svobode,

pravice in mirnega življenja. Ta naša stremljenja so podlaga miru ne pa vojne. Dodeli nam Bog, da bi ne bili prisiljeni braniti teh naših pravic dejanski valed priadete nam krivice od strani nemške vlade."

Ko je predsednik Wilson zaključil svoj pomenljivi govor, so mu navzoči kongresniki in senatorji pridrili burno ovacije, ki je trajala več minut. Ni enega izmed njih ni bilo, ki bi kaj oporekal Wilsonovemu nastopu v zadevi z Nemčijo. Vsi so se izrazili, da odobravajo Wilsonove korake v zadevi te prekinjene diplomatske zveze in da ga bodo vedno podpirali, kadar bo šlo za korist, čast in mir naše mogočne Unije.

Najbolj zanimive besede so bile besede senatorja Tillmana, ki je rekel svojim tovarišem: "Zelo sem vesel tega. Že pri prvi priliki, ko sem čul o Wilsonovem energičnem nastopu sem si mislil, da bi bilo res najbolje da naj pobere Bernstorff svoja šila in kopita, ter naj jo odkuri k svojim barbarom."

ZA OJAČENJE NAŠE ARMADNE IN MORNARICE.

Washington, D. C., 3. februarja. — Senator Thomas iz Colorada je predložil v senatski zbornici danes popoldne predlog, da naj se izda za 500 milijonov dolarjev (pol milijarde) državnih bonдов za ojačenje naše armade in mornarice.

100 NOVIH SUBMARINK.

Washington, D. C. 3. februarja. — Senator Poindexter iz Washingtona je predlagal večeraj v senatski zbornici, da naj si vlada Združenih držav nabavi takoj 100 novih submarink in sicer 80 za obrambo in 20 za mornarične operacije. K temu je pristeti še 18 novih submarink, katere se je odobrilo že zadnjič v mornaričnem proračunu za tekoče leto.

AMERIŠKI KONZULI ODPOKLICANI IZ NEMČIJE.

Washington, D. C. 3. februarja. — Državni departament je poslal ameriškemu veleposlaniku Gerardu v Berlin brzojavno naznanilo, da naj prekomogoče zapusti Nemčijo in se povrne domov. Zaeno morajo ostaviti svoja mesta tudi ostali ameriški konzuli, agentje in drugi konzularni uradniki.

ŠPANSKA BO ZASTOPALA ZDRUŽENE DRŽAVE.

Washington, D. C. 3. februarja. — Diplomatične interese Združenih držav bo zastopal v tem času na Nemškem odnotni španski poslanik, nemške diplomatske interese v Združenih državah pa švicarska legacija.

BERNSTORFF SE PRIPRAVLJA NA ODHOD.

Washington, D. C., 5. februarja. — Nemški poslanik grof Bernstorff se je izrazil napram časnikarjem, da zelo obžaluje, ker je prišlo do političnega spora med njegovo državo in našo vlado. Ker mora torej ostaviti svojo službo in odpotovati v Berlin, se delajo že razne priprave za to potovanje. Zaeno s poslanikom bodo odpotovali iz raznih ameriških mest še okrog 300 drugih nemških konzularnih uradnikov. V kolikor se je zamoglo dosejati iz

vedeti, se bodo vsi ti ukreali na nekem španskem, posebno najetem parniku in sicer na Havani, odkoder bodo odpulili proti Španski dne 20. tega meseca.

NEMŠKI MORNARJI INTERNIRANI. — PARNIKI ZAPLENJENI.

New York, N. Y., 5. feb. februarja. — Vsled ukaza državnega departmента v Washingtonu je bilo danes interniranih do 2000 mornarjev in častnikov 25 nemških parnikov, ki stoje tukaj že od izbruha vojne. Interniralo se je tudi moštvo avstrijskih parnikov, last "Austro-Americana" parobrodne družbe. Ti parniki so: "Ida", "Martha Washington" in "Himalaja." Vse to se je ukrenilo radi tega, ker se je bati, da bi ti mornarji ne pobegnili v razne kraje. Označeni parniki zavzemajo 300,555 ton prostornine in so vredni \$28,990,500.00. Najdražji med njimi je nemški potniški parnik "Waterland" \$8,000,000.00, "George Washington" \$5,500,000, "Kais. Wm. der Grosse" \$4,000,000.00. Avstrijski internirani parniki pa zavzemajo vrednost \$864,960.00.

Iz Washingtona je došel danes uradni ukaz, da se je vse tu stoječe nemške parnike zaplenilo. Istotako se bo zaplenilo tudi številne nemške parnike v Bostonu in Philadelphiji. Vlada Združenih držav bo držala te parnike toliko časa, dokler ne mine vojna ali dokler se ne doseže zopet sporazuma z Nemčijo.

Policijski komisar je odredil več tisoč posebnih policajev, ki čuvajo newyorška pristanišča, vajo newyorška pristanišča, kjer kjer so vsidrani nemški in avstrijski parniki. Ni eden izmed internirancev ne sme na suho. Tudi se je preiskalo vse te parnike, če nimajo kje kaj skritega dinamita, ker se govori, da bodo nemški mornarji spustili vse te parnike v zrak. V bližini teh pristanišč patrolirajo številni oboroženi carinski čolni.

Vlada je odredila tudi več oddelkov vojakov, ki čuvajo noč in dan razne mostove v mestu in okolici; dalje je v službi številno detektivov na vseh postajah podzemeljske železnice, ker se je bati, da bi kak nemški zastopnik ne spustil kake bombe v podzemeljski železnici. Številno državnih detektivov čuva tudi veliko državno ladjedelnico v Brooklynu, razna državna skladišča in večje izdelovalnice municije po deželi.

AMERIŠKA VLADA ZASLEDUJE NEMŠKE VOHUNE.

New York, N. Y., 5. feb. — Ker se je bati, da bi številni nemški vohuni in pa Nemčiji naklonjene osebe ne kalile javnega miru, ali celo uprizorile kako gmotno škodo iz maščevanja valed sedanje, Nemcem prizadete blamaže, je vlada najela številno posebnih detektivov, ki hodijo okoli in popisujejo vse sumljive Nemce. V slučaju morebitnega resnega spopada z Nemčijo, se bo vse te sumljive osebe aretirilo in spravilo na varno. Dosedaj imajo samo v New Yorku že nad 5000 imen sumljivih Nemcev na črni tabli pri policiji. Kdorkoli skuša javno obsojati zadnji nastop predsednika Wilsona, da simpatizira z Nemčijo in graja našo vlado, bo aretirán in kaznovan. Poleg tega se take sumljive osebe tudi deportiralo v stari kraj.

ROJAKI POZOR!

Opomba uredništva. Rojaki Slovenci! Zadržite se v tem kritičnem času previdno in pametno. Pazite kaj govorite o Nemčiji, Avstriji in naši vladi, osobito v javnih lokalih. Vlada ima svoje detektive vsepovsod nastavljene. Lahko pridete pri tem v neprimliko in sitnosti, če se boste preveč zavzeli za Nemčijo ali Avstrijo. Držite se gesla: AMERIKA FIRST — AMERIKA PRVA! V slučaju vojne med Nemčijo in Združenimi državami bodo vsi tu živeči Nemci, nedržavljeni internirani, kakor se je to zgodilo v Kanadi. Istotako bo zadela ta usoda tudi Avstrijci, ki nimajo niti prvega papirja. Avstrija je za veznica Nemčije in se strinja popolnoma z njo (ker se mora) v zadevi njene submarinske gonje. V interesu omih, ki še vedno gorijo z dušo in telesom za Nemčijo ali Avstrijo, svetujemo dotičnikom, da naj bodo sedaj zelo previdni kaj govorijo. Bolje je nositi tu v Ameriki zdravo kožo z molččnostjo, kakor pa priti v konflikt z državnimi oblastmi. Te vrstice smo tu napisali iz dobrega namena, čeravno nas bodo morda nekaterniki vsled tega obsojali.

AVSTRIJA SOGLAŠA Z NEMČIJO.

Washington, D. C., 5. feb. — Ameriški poslanik Penfield na Dunaju je danes naznanil državnemu departmentu, da se Avstrija popolnoma ujema in soglašja z Nemčijo v zadevi njene submarinske gonje. Vsled tega se pričakuje, da bo prišlo tudi med Avstrijo in Združenimi državami do prekinjenja diplomatske zveze. Predsednik Wilson je dobil baš danes tozadevni odgovor in pojasnilo od avstrijske vlade. Besedilo te izjave se še doslej ni dalo v javnost.

Sedaj nastane važno vprašanje, bode li predsednik Wilson sprejel v avdienco ravnokar doselega novega avstrijskega poslanika grofa Tarnowskija, ali ne? Že minulo soboto je bil novi avstrijski poslanik obveščen, da naj skuša izposlovati pri predsedniku prvo priliko glede sprejema in izročitve potrebnih uradnih listin; predsednik Wilson pa doslej še ni določil dneva, kedaj ravno namerava poklicati k sebi grofa Tarnowskija. Vsekako in skoro gotovo bo predsednik Wilson odredil pretrganje diplomatske zveze tudi med Avstrijo in baš semkaj došli novi avstrijski poslanik se bo moral vrniti zopet nazaj, odkoder je prišel, ž njim pa zaeno tudi vsi ostali avstrijski konzuli.

ŠPANSKA BO SLEDILA WILSONU. MIR SE BLIŽA?

London, Anglija, 5. feb. — Z velikim zanimanjem zasledujejo vse evropske nevtralne države priporočilo predsednika Wilsona, da naj sleherna teh držav pretrga diplomatsko zvezo z Nemčijo. Prva ki bo sledila koraku Združenih držav, oz. njenim predsednikom bo Španija. Svoje tozadevno stališče, bode španska vlada obelodanila jutri.

Kakor se čuje je pripravljena podpirati Wilsonove načrte Brazilija in številno drugih manjših republik v Južni Ameriki. Na ta način se bo morda moralno prisililo Nemčijo, da odneha od svojega absolutnega diktatorstva v sedanji vojni. Če pride res do te

ga koraka, je pričakovati že v kratkem času miru. Če bodo številne nevtralne države prekinile diplomatsko zvezo z Nemčijo, — se bo mogla leta končno le udati.

CESAR VILJEM JE TRDOVRATEN.

Berlin, Nemčija, 5. feb. Kakor se zamore sklepati iz današnjih uradnih informacij, nima nemški cesar niti najmanjše misli, da bi odstopil od svoje namere glede submarinskih napadov.

VESELJE V PARIZU IN LONDONU.

Pariz, Francija, 4. feb. Ko je danes popoldne došla semkaj vest o prekinjeni diplomatski zvezi med Nemčijo in Združenimi državami, je nastalo v Parizu tako veselje in navdušenje, kakoršnega še ne pomnimo kmalu. Parižani so priredili burne ovacije v počast Američanom; videti je bilo številno ameriških zastav razobešenih po raznih hišah. V gostilnah in hotelih so Francozi napivali v Parizu živčim Američanom s šampancem. Zvečer je bilo po vseh gledališčih v mestu opaziti, kako francosko ljudstvo odobrava nastop Združenih držav z Nemčijo, kajti na odrih so vihrale ameriške zastave, igralci in igralke so pele ameriške himne in se je tam kazalo tudi okrašene portrete predsednika Wilsona. Enako navdušeno je pozdravljalo Združene države in predsednika Wilsona tudi ljudstvo v Londonu.

NEMČIJA OPROSTILA UJETE AMERIŠKE MORNARJE PARNIKA "YARROWDALE".

Berlin, Nemčija, 4. feb. Nemška vlada je vsled zahteve predsednika Wilsona danes oprostila 72 mornarjev, dne 3. t. m. torpediranega in potopljenega ameriškega tovornega parnika "Yarrowdale". Ameriški konzul v Londonu bode sedaj skrbel, da se vsi ti mornarji vrnejo varno v svojo domovino. Označeni parnik je potopila neka nemška submarinka dne 3. t. m. Vendar je dala moštvo tega parnika še dovolj časa in prilike, da se je rešilo.

17 NEMŠKIH PARNIKOV ZAPLENJENIH.

Manila, P. I., 5. feb. Danes, ob 6. uri zvečer so oblasti zaplenile 17 nemških tovornih parnikov, ki so bili usidrani v tem pristanišču. Zaeno se je tudi interniralo moštvo teh parnikov. Policija sedaj skrbno čuva pomole in parnike.

IZJAVA NEMŠKIH IN AVSTRIJSKIH DRUŠTEV V NEW YORKU.

New York, N. Y., 5. feb. Zastopniki nemških in avstrijskih društev s sedežem v New Yorku so imeli danes skupno sejo, kjer se je sestavilo resolucijo in izjavo o lojalnosti do Združenih držav. Ta društva tvorijo skupaj do 100,000 članov. V brzojavki, ki se jo je poslalo predsedniku Wilsonu se je omenilo, da so vsa ta društva naklonjena in vdana naši zvezdnati zastavi; zaeno se je pa tudi poslalo predsednika Wilsona, da naj skuša ukreniti vse potrebne korake, da bi se zbravnilo in ustavilo pretečo vojno med Nemčijo in Združenimi državami.

Društvene vesti in dopisi

NAZVANILLO.

Sa ovim naznanjam svim članom dr. sv. Jurja št. 73 K. S. K. J. Toluca, Ill., da je gore naznanje...

Isto tako se opominju vanjski članovi, da redovito plačajo svoj asessment...

Tako isto se opominju vanjski članovi, koji boluju, da šalju ličničke svedočke svaki tjeđan...

Matija Pavletich, tajnik, box 238, Toluca, Ill.

Opomba uredništva: Ker je skoro večina članov Vašega društva hrvatske narodnosti...

Waukegan, Ill.

Cenjeni sobrat urednik: Prosim, priobite sledeči dopis v našem Glasilu.

Poročati imam žalostno novice, da je dne 26. januarja v tukajšnji Conty-bolnišnici umrla rojakinja Johana Coren (Koren?)...

Bolehala je na neozdravljivi boleznj — jetiki — skoro poldrugo leto; slednjič jo je vendarle smrt rešila nadaljnega trpljenja...

Pokojnica je pripadala k društvu "Marija Pomagaj" št. 79 K. S. K. J. katero ji je privedilo in oskrbelo lep pogreb.

Math Jereb, tajnik

Willard, Wis., 29. jan. 1917. Zadnji teden so se vršile v tukajšnji ljudski šoli preiskušnje (Examination)...

Ana Česnik, Rosie Perovšek, Josip Trošt, Karolina Zupančič, Genovefa Bajuk, John Zupančič, Ana Veršaj, Ana Vesel, John Mlašič, Dora Bajuk, Mary Veršaj in Margareta Boh. Čestitamo tem pridnim in marljivim učencem ter učenkam; le učite se tako pridno še dalje, da boste vsi z odliko dovršili šolo!

Math Urbanijs, tajnik

Slike iz vojne. Beg iz ruskega ujetništva. Žan Kostanjevec od 7. lovskega bataljona, doma iz Mirnepeči na Dolenjskem, ki služi sedaj pri nadomestnem kadru na Štajerskem kot "za vojno službo nesposoben", opisuje svoj beg iz ruskega ujetništva tako-le:

Bilo je 1. 1914 po strašnem ruskem navalu pri Przemyslanih. Umaknili smo se proti jugu. V Przemyslu smo spali eno noč, potem pa takoj zopet naprej — naprej proti mrzlim Karpatom, o katerih bo zgodovina še stoletja pisala. Pri Sanku smo zopet počivali in postavili straže. Tudi jaz sem stal na straži na malem bregu čisto sam. Pozorno gledam na vse strani. Nankrat prihruimi trop kozakov in me zajame. Kaj sem hotel proti tolikim? Udal sem se. Vzeli so me in gnali seboj, oni na konjih, jaz peš. Rok mi niso zvezali. Tako me gonijo, gonijo, bogve kam, jaz pa strašno lačen, ker že dva dni nisem ničesar jedel.

Pridemo do male hiše blizo Sankoka (ki je malo večji nego Trebnje). Tu smo prenočili; mene so deli v kot, kozaki so polegli krog mene. Od reve in utrujenosti kmalu zaspi. Ravno tako kozaki, ki so se preje dobro napili žganja, a meni nič dali. Krog polnoči se zbudim; vstanem, da bi šel na stran. Hišem vrat in jih k sreči takoj najdem. Ključ so v pijanosti pustili v vratih. Tiho odprem vrata, grem skozi vežo na prosto in potem čez polje in gore!

Hodil sem celo noč. — Zjutraj krog pete ure pridem do globoke

dolina, ki se skriva v gumenjki ob malem studenu. Ko bi bil imel sivilno obleko, bi bilo dobro, toda v vojaki obleki bi bil takoj prišel Rusom v roke in bi me nadržal kot begunca ustraheli. Ure, ki sem jih takrat prebil pri tistem studenu, so bile zame tako polne strahu in skrbi, da so mi skoro vsi lasje osiveli in mi še sedaj izpadajo. Štiri dni in štiri noči sem prebil v dolini brez vsake jedi. Burja je brila — bilo je sredi meseca novembra — na vse strani je sneg gosto naletaval. Misli sem, da bo v tej dolini konec moje zemeljske poti. K sreči sem imel vsaj vodo in pa sladke korenince sem nabiral in jedel. Strašno dolge so bile tiste ure — kakor v vicah. Kozaki so v tropah jahali krog mene po gorah in bregovih, pa me niso opazili. Saj pravi poljski pregovor: Rus je dopoldne spav, popoldne pa gluh. Spomnil sem se na škapulir karmelske Matere Božje, ki sem ga vedno nosil pri sebi in ga še vedno imam. Začel sem moliti. Končno sem uvidel, da moram na vsak način k ljudem, da doblim kaj jesti.

Bilo je proti večeru, burja je ponehala. Odpravil sem se na pot in prišel do neke koč. Stopil sem k vratom ves željan kake jedi. Hitro stopi meni 16—18letna deklica in mi zašepče: "Ne hodite noter — tu spe kozaki!" Zahvalim se ji za opozorilo in jo hitro ubrem dalje. Grem in grem; v glavi se mi je vse vrtele od slabosti in skrbi. Ponoči dospem do majhnega mesta Brzozova. Potrkam na neka vrata. Domačini se prestrašijo, ker so mislili, da so kozaki. (Kozaki so bili ondi ljudem vse pokradli: krave, svinje, slamo, seno, sploh vse, kar jim je karkoli služilo. Trgovine po mestih so vse oplenili. Tako so delali Rusi po celi Galiciji in napravili veliko škodo, kar sem videl na lastne oči, ko sem kasneje v civilni obleki potoval po Galiciji.) Pomiril sem ljudi in rekel, da sem avstrijski vojak, ki sem ubežal Rusom. Peljali so me v sobo in mi stregli s čajem, mesom in vsem, kar so imeli. Potem so mi dali civilno obleko; frak, cilindar in rjave čevlje. Tako sem iz vojske postal civil. Sedaj se nisem več toliko izogibal Rusov. Ko sem se srečal z njimi, so me vprašali, odkodi sem. Odgovoril sem jim poljsko, katerega jezika sem se bil že precej navadil, da sem zavarovalni agent. Imel sem seboj nekaj starih pisem in posov in oni so mi vrjeli. Vprašali so me še, zakaj jezik tako po tujem zategujem. Odgovoril sem, da grem pač večji del po svetu. Nato so odšli. Tako sem hodil od meseca novembra 1914 do 10. maja 1915 po Galiciji kot Poljak. Imel sem dobro stanovanje in hrano pri neki gospej, katere mož je v Ameriki in v domu je troje otrok. Ko sem šel proč, so vsi jokali za mano, kakor bi bil njihov.

Strah pred kozaki sem na svojem potu še večkrat imel, ker le ni bilo izključeno, da bi me ne spoznali. No, končno sem prišel skozi ruske vrste in sedaj sem pri nadomestnem kadru, kjer se mi prav dobro godi. "Slovenec"

Na visokih gorah. Kakor sem jaz včasih komaj čakal, da sem dobil v roke "Domoljub" in prebral dopise, ki so jih poslali vojaki z bojišča, tako tudi upam do, bo zanimalo vsakega cenj. bralca, kakšno je življenje mladih Janezov na visokih gorah.

Ko smo marširali tri dni iz T. smo vsi zmučeni dospeli v bomo vas. Vsi veseli smo odložili opravilo, meneč, da smo na cilju. In res smo ves dan prebili v vasi. Vaščani so bili jako gostoljubni. Posebno kostanja smo imeli dovolj. Zvečer pa je na vseh koncih plapolal ogenj; pri vsakem so sedeli Janezi ter pekli kostanj. Po gostiji smo šli počivat. — V zgodnji jutranji uri pa je prišlo povelje, da treba zopet vzeti pot pod noge. Ne bom opisoval dogodkov med maršem, samo to naj omenim, da se je vsak žalostno oziral proti vrhu, želeč, oh, da bi bili že gori! Ko smo končno dospeli na vrh, smo si uredili najprej stanovanje. V ta namen smo se poslužili koč, kamor je preje zaganjal planšar govedo. Streha menda že precej dolgo ni videla tesarja, prav tako stene. Toda na vse to se nismo dosti ozirali, ampak vsak si je hitro natosil dračja, kamor je položil izmučene Adamove kosti.

Ko smo zjutraj vstali, smo se

čudno ozirali po vseh skalah, ki so bile deloma že s snegom pokrite. Nekaterim je koj padlo v glavo, da bi se tu dobilo tudi kaj za pod zobe.

In res, takoj so se odpravili trije Janezi na lov. Popoldne so prišli lepega gamsa. Urno smo mu slakli zimski kozuh, ga pribili na našo vilo "Micko" v svarilo drugan, da še marsikoga čaka enaka usoda.

Nekaj časa smo bili prav zadovoljni; toda kmalu na to so začele padati debele snežinke, in snega je padlo skoro pol metra, obenem je pa pritisnil mraz, ki ga dosedaj še nismo dosti poskusili.

Toda, kmalu sme dobili dobro obrambo, namreč "Gašperja", ki ima vsak večer dosti družbe. Ko se takole posedemo okrog "Gašperja", vedno zaori kakšna domača.

Ker je sedaj noč že precej daljša kot dan, boste radovedno vprašali: Ali so Janezi vedno v temi? Nikakor. Sila kola lomi, in tako smo tudi v naši družbi izteknili svečarja. Pa ne izdeluje sveč iz voska, ampak kar iz smole. In tako je vsak večer naša dvorana čarobno razsvetljena.

Takole žive mladi Janezi. Pogosto se spominjajo lepih, preteklih časov. Iskreno žele skorajšnje vrnitve v domači krog in pošiljajo vsem bralcem iskrene pozdrave: Enol. prost. Kapus Ivan, Kamnagorica. Pešci: Knava Ludvik, Mali Log; Jamsk Alojzij, Rateče; Turkič Jos., Velike Lašče; Korbar Viktor, Hraštnik; Zajez Ignac, Češnjice; Zagar Mihael; Vinica; Volf Franc, Dragatuš; Kuhelj Anton, Bukovec; Juteršek Alojzij. Dob pri Domžalah; Vadje Franc, Podsmrečje; Juvan Anton, Količevo, Jeraz Janez Repnje; Žnidar And., Sp. Brnik; Jerič Štefan, Sv. Florjan pod Bačo; Zore Ivan, Gulče; Kosem Alojzij, Dob pri Domžalah; Zibelnik Jože, Notr. Gorice.

"Domoljub."

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Človek sklepa, Bog pa sklene. Dober glas daleč ide, hudi pa še dalje. Komur Bog pomaga, ta vse preмага. Bog zapre jedra vrata, da odpre stotera. Bolje je krivico trpeti, nego storiti. Človek brez slabosti, telo brez kosti. Lepa je kalina gledati, žarka zobati. Kar vsem dopade, to se ne zvi-va brez zbadé. Kdor kosi od kraja, psa pusti, naj laja. Oves konja spodbada.

Dr. Martin J. Ivec Slovenški zdravnik. Vrhovni zdravnik K. S. K. J. 900 N. Chicago St. Corner Clay St., JOLIET, ILL. Urad z raven slov. cerkve. Uradne ure: 10—12; 2—4; 7—8. Chicago telefon: 4896. Dom 2198 L.

Ne igraj se z zdravjem! V LEKARNAH. Zdravje je več vredno ko bogastvo. Ako se počutiš dobro, nikar ne spravljal v nevarnost svojega zdravja s tem, da poskušaš raznovrstne alkoholne grenčice, ki ne oslabo samo krvi, marveč več ali manj uničujejo krvne celice. Kri je takorekó reka, ki Ti daje dragoceno življenje. Ona se pretaka po arterijah in žilah in prinaša hrano vsaki posamezni celici in okrepuje vse telo. Istočasno odstranja nepotrebne snovi, ki se prehitro zbirajo, in pokončuje raznovrstne bacile. Radi tega se treba ogibati vsega, kar bi oslabiljevalo in storilo nezmogljive krvne celice. Edinole silna, močna krvna telesa so sposobna, da izvršujejo namen, ki ga imajo, namreč: Ohranjevati in varovati. Čisto naravno vino jim nikakor ne škoduje. "Ono okrepuje živčni sistem in usposablja telo, da izvršuje glavne namene", pravi dr. Armand Gauthier, član francoskega zavoda, v svojem predavanju, ki ga je imel pred zdravniško komisijo v Parizu.

TRINERJEV AMERIŠKI ELIKSIR IZ GRENKEGA VINA.

To sredstvo, s kojim se nobeno primerjati ne da, je sestavljeno iz rastlin, korenin, ki so priznane zdravniške vrednosti, in iz naravnega, čistega, popolnoma zrelega vina. Nima nikakih kemikalij ali strupov. Pospejuje prebavo, okrepuje organe, jim oživlja in daje moč živcem. Pomaga pri

ZAPEKI VETROVIN NAPENJANJU GLAVOBOLJU NERVOZNOSTI SLABOEVNOSTI POMOANJKANJU ENERGIJE SPLOJNI SLABOSTI

hitro in sigurno. Odklonite kratkoma vse ponaredbe, ki žro samo denar! Naše načelo je, da izgotovimo sredstvo, ki je dobro, ki pomaga — in naša cena ostane — naj se cene tvarin, posebno vina, še tako dvigajo — vedno iste: \$1.00. — PRI VSEH DRUGISTIH.

Sedanji letni čas pripelje seboj raznovrstne nezaheljene goste, posebno revmatizem in nevralgije. Ali veš, kako jih sprejeti? Najboljši način je, da rabiš TRINERJEV OBLIŽ. Je izvrstno zdravilo, ako Te boli vrat, ako imaš otekline, razpokline itd. Cena 25 in 50c, pri vseh drugistih, po pošti 35 in 60c.

Pri vseh boleznih, ki so spojene s kašljem, rabi Trinerjevo zdravilo za kašelj (TRINER'S COUGH SEDATIVE), cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

Jos. Triner izdelovalec 1335-39 S. ASHLAND AVENUE CHICAGO, ILLINOIS

FRIDERIK BARAGA,

prvi slovenski apostolski misijonar in škof med Indijanci v Ameriki.

Spisal Dr. LEON VONČINA, profesor bogoslovja v Ljubljani.

(Nadaljevanje).

22. USPEŠNA VIŠJE-PASTIRSKA DELAVNOST PRED ŠKOFA BARAGA.

Imenitnejše misijonske postaje v novi škofiji.

Ravno v šestdesetem letu svoje dobe je bil naš prečastiti škof Baraga, ko mu je bila nova Šmarijska škofija izročena v pravo škofovsko oblast. Pa kakšna škofija? Kolikor bolj od ene strani ob silnem južnem in zahodnjem bregu Gorenjega jezera in po polotoku med Michiganskim in Huronskim jezerom raztegnjena, toliko bolj od druge strani v vsakem obziru pusta in revna. Sem ter tja kaka misijonska postaja, ena od druge po več dni daleč v tem neizmerem prostoru; v nekaterih postajah lesene, večinoma borne za silo postavljene cerkvice; misijonski duhovniki — vseh skupaj kakih dvanajst — sicer sploh dobri in vneti, pa redki med njimi, ki bi bili zmogni svoje misijonske kraje popolnoma oskrbovati, ker razum indijanskega jezika je bilo — vsaj sem ter tja — treba umeti tudi nemškega, francoskega in angleškega. Vrh tega pa ni bilo nobene gotove denarne podpore, nobenih gotovih in stalnih dohodkov ne za škofa, ne za duhovnike, ne za šole, ne za ohranitev že postavljenih, ne za stavbo novih potrebnih cerkva, ne za druge potrebne cerkvene reči. "Moja škofija (piše škof Baraga o tej stvari koncem leta 1864.) nima čisto nobenih dohodkov, ne enega beliča ne." — In taka škofija sloni na plečih moža, ki je ne samo zavoljo štedesetletne starosti, ampak zlasti po silnem trudu in trpljenju v poprejšnjem tridesetletnem misijonarskem življenju že oslabele, ki pa se je vendar zdaj v škofovski časti le po tem razloču od svojih duhovnikov, da je kot vesoljni škofijiski misionar moral leto za letom, bodi-si po letu ali po zimski, zdaj v ladji po vodi, zdaj v krpeljah po snegu, v silni vročini in v hudem mrazu obiskavati postaje svoje neizmerno raztegnjene škofije in povsod opravljati ne samo škofovskega, ampak tudi vsa opravila navadnega misijonarja! Zraven pa še silne stiske in skrbi, ki so ga ves čas njegove škofovske delavnosti nadlegovale toliko huje, kolikor večja je bila revščina in pomanjkanje ob tolikih potrebah škofije, ki so se od leta do leta bolj množile.

Pa kolikor huje stiske in nadloge, kolikor večje vsestransko pomanjkanje, kolikor bolj oslabele moči njega, ki je imel nalogo, saditi in prillivati: toliko obilnejši je bil blagoslov božji, ki rast daje. Okoli misijonskih postaj ustanovljenih že v poprejšnjih letih, katere se čedalje bolj krepčajo in utrjujejo, prihajajo leto za letom nove na dan; vsako leto je treba ali že postavljene cerkve razširiti, ali pa nove postavljati.

Da daljše popisovanje apostolske delavnosti našega prečastitega škofa Baraga ne bo preobširno, in da se ognemo nepotrebnega in neprijetnega ponavljanja, zato bomo pri posameznih krajih, ki jih je pred škof obiskal čas svoje desetletne višje-pastirske delavnosti, pred očmi imeli lepi uspeh njegove delavnosti in le sem ter tja na drobno popisali kak zanimiv primerljaj.

Najimenitnejši kraj je in ostane v zgodovini Baragove škofije Krivo drevo („L'Arbre-croche," po novejšem pa „Little Traverse"), prva in najstarejša misijonska postaja, kjer je škof Baraga 28. vel. travna 1831. leta začel svojo misijonsko delavnost med Indijanci. Ta postaja je imela lepo in prostorno cerkev, ki so izpreobrnjeni Indijanci sami izdelali, imela je tudi stalnega svojega misijonarja, ki je oskrboval tudi dve indijanski vasi okoli Krivega drevesa.

Krivodrevesčani so po poročilu pred škofa od leta 1859. bili skoro vsi mizarji in tesarji, in so se kaj dobro zavedali, da so prvorojenci pred škofa, torej tudi ni bilo za nje večjega veselja, kakor kedar so ob škofovem obiskovanju med seboj imeli preljubega svojega očeta. In ravno v tem prvem misijonarskem kraju je bilo pred škofu

namenjeno neko posebno novo veselje, ki ga nikakor ni pričakoval. "Neke mlade Indijanke, blizu 19-ih let (tako piše o tem pred škof 23. rožnika 1859. l.), katera po spričevanju misijonarjev že več let prav pobožno in vsako nedeljo pristopa k misi Gospodovi, je prišla k meni, ter me prosila, da jo sprejemem v Uršulinski samostan, ki je v Šmariji. Zavzel sem se nad to prošnjo mlade Indijanke zlasti zato, ker Indijanci, kakor Hebrejci in drugi stanodavni narodi, zakonski stan kraj močno čislajo. Da zadnem pravo, poklicem stariše te dekline ter jih izprašujem zastran namena njihove hčere. In ko mi povedo, da je imela že več svačev, katere pa je vse odpravila s tem, da je odločilno izrekla svojo misel, da jo je trdna volja, do konca svojega življenja neomejeno ostati — vzem sem jo na ponovljeno njeno prisrčno prošnjo seboj in sprejel med Uršulinske nune za novinko.

V soseski Krivega drevesa — pa seveda v indijanski soseski, to je okoli dva dni hoda od njega — je bila postaja "Grande Traverse", ki jo je oskrboval vneti in neutrudni večletni indijanski misijonar gospod Mrak, duhovnik ljubljanske škofije, ki ga je pred škof Baraga 1859. l. postavil za svojega generalvikarja v južnem kraju svoje škofije ali polotoku med Michiganskim in Huronskim jezerom. Deset let potem — 7. svečana l. 1869. je bil ravno ta gospod Ignacij Mrak, rojen v Poljanah 16. vinotoka l. 1810., kot Baragov naslednik posevečen v škofa v Cincinnati od Cineinaškega nadškofa gospoda Purcella. Ob prvem obiskanju te postaje — l. 1859. — je prečastitega škofa kaj močno razveselila cerkev, ki jo je bil g. Mrak razširil in olepšal, kakor se je spodobilo za misijonsko cerkev. Imela je ta cerkev pet let potem že deset podružnic, ki jih je moral gospod Mrak po kaj težavnih potih obiskovati in v njih pridigovati zdaj indijansko, zdaj francosko, zdaj angleško, zdaj nemško. V eni teh podružnic, "Karp River" po imenu, postavili so dobri ondodni ljudje sami majhno cerkev, ki jo je škof Baraga 1864. l. blagoslovil, ko je drugi prišel v ta misijonski kraj "Kaj zelo bi (piše o tej priliki pred škof) ustregel močni želji teh dobrih kristjanov, ko bi jim mogel poslati duhovnika, da bi pri njih ostal, pa mi ni mogoče. Katoličani se v moji škofiji prav obilno množijo, pa redki so duhovniki, ki bi hoteli priti v to oddaljeno in težavno škofijo."

Iz Karp Riverja je šel pred škof v Makinak, v postajo, katera ta pot ni imela svojega misijonarja, ampak jo je oskrboval misijonar sosedne postaje pri svetem Ignaciju, ki je tja dohajal vsako nedeljo. Bimal jih je Baraga ob tej priliki v obeh postajah 123.

Od Makinaka proti jugu na vrhu Michiganskega polotoka je bila čisto indijanska postaja "Križna vas" (Cross-Village) ki je imela svojega misijonarja iz reda sv. Frančiška. V poročilu o prvem svojem prihodu na to postajo 1859. l. popisuje pred škof, kako so ga sprejeli ondodni indijanski kristjani. "Ko od daleč zagledajo čolu, jamejo zvoniti, in vsi se zbero in gredo k bregu; pred njimi učitelj s svojimi učenci, ki so dve zastavi nosili. Na bregu pokleknejo vsi, in ko jim podelim škofovski blagoslov, sprejmi jo me med zvonjenjem in streljanjem s puškami v cerkev. Tako Indijanci navadno povsod sprejmejo škofa." Ob drugem škofovskem obiskovanju leta 1861. je bilo število vernikov v Križni vasi tako pomnoženo, da cerkev nikakor ni več zadostovala misijonskim potrebam. Sklenili so torej, da se cerkev razširi; izdelali so jo tudi Indijanci sami tako izvrstno in trdno, da bi je, kakor piše pred škof 1864. l. noben olikan tesar ne mogel boljše izdelati.

Križnovski misijonar je oskrboval tudi misijonsko postajo v "Srednji vasi" (Middle-Village), kjer je tudi bila misijonska cerkev, pa že 1861. leta premajhna; treba je bilo tedaj tudi to cerkev razširiti, kar se je ob radovoljnosti ondodnih Indijanov tudi lahko dalo doseči. "Prav zelo mora žlo-

veka veseliti (piše pred škof Baraga v navedenem poročilu), ko vidi silni napredek indijanskih misijonarjev; temu nasproti pa se Indijanci v gozdih, ki se nikakor ne-čajo izpreobrniti, vidno izgubljajo, tako da bode kmalu popolnoma izginili. Večkrat pridem na svojem potovanju v take kraje, kjer so bile velike indijanske vasi, kakor mi moj spremljevalec pripoveduje, zdaj pa ni videti nobene več, ali k večjem sem ter tja kake dve družini, ki hirate kot ostanki nekdanjih Indijanov."

Med misijonskimi postajami, ki jih je pred škof Baraga ustanovil v začetku svoje misijonske delavnosti, nam je v posebno dobrem spominu dvojni Bobrov otok, večji in manjši. Prebivalci teh otokov so bili takrat sami otovaški Indijanci, s časom pa so se jeli, zlasti na večjem otoku naseljevati zanikerni, grdi in hudobni Mormoni, ki sicer sami sebe "svete" ali svetnike imenujejo, pa imajo po vodilnih svoje družine kakor Turki po več žen, in s silnim sovraštvom napadajo vse one, ki se jim nočejo udati. Ob času ustanovitve nove Baragove škofije so ti hudobneži večji Bobrov otok imeli popolnoma v svoji oblasti, tako da se nihče drug ni mogel tam naseliti; zraven tega pa so tudi na vse strani ropali in razsajali tako, da so bili Indijanci in drugi kristjani poslednjič prisiljeni se združiti, ter te grdune — več ko 300 družin — napasti in po hudi bitki z otoka pognati. Potem so se med domače Indijane na tem lepem otoku naselili katoliški Irci, pa tudi nekateri Francozi in Nemci, ki pa, ko jih je pred škof 1859. leta prvič obiskal, niso imeli ne cerkve ne svojega misijonarja. Cerkve in misijonarja je pa ravno na tem otoku bilo treba toliko bolj, kolikor huje so bili Irci pijanosti udani; pošlje jim tedaj skrbni višji pastir nemudoma gorečega misijonarja, nekega gosp. Muraja, ki je v silnih težavah ne samo zgradil precej prostorno cerkev in farovž, ampak ustanovil tudi tolikanj potrebno družbo zmernosti v prisrčno veselje svojemu pred škofu, ki je 1864. leta drugič obiskal ta otok. — Na manjšem Bobrovem otoku pa, kamor se niso mogli vrniti Mormoni, ostali so Indijanci, odkar so se izpreobrnil, s. veri vedno zvesti, ter so postavili namesto stare kapele iz lubja pravo cerkev iz prav lepe cedrovine.

Leta 1861. je pred škof na nekem drugem otoku v Šmarijski vodi, ki je 20 angleških milj li blizu 7 ur do Šmarije daleč in se "Cukrov otok" imenuje, ustanovil novo misijonsko postajo in postavil majhno cerkev, ki jo je blagoslovil sv. Jožefa v čast. Ostal je tri tedne pri ondodnih Indijancih, med katerimi jih je bilo sicer še malo izpreobrnenih navdajalo ga je pa trdno upanje, da se bodo izpreobrnil ne samo vsi, ki so že bili tam, ampak da jih bode prišlo tudi več drugih, ki se bodo naselili okoli cerkve. Ker so od začetka bili brez lastnega misijonarja, zato jih je pred škof sem vsaki mesec obiskal; sicer pa so se vsako nedeljo dopoldne in v popoldne v cerkvi shajali k skupni molitvi in k sklepnemu petju. Ker je ob tej priliki zvedel, da nekateri med Indijanci na otoku sv. Martina v Michiganskem jezeru žele sprejeti krščansko vero, zato se je prihodnjo zimo napolnil tja, jih poučeval in izpreobrnil toliko, da je v spomladu potem moral tudi tam postaviti cerkev, katera je kakor tudi cerkvice na Cukrovem otoku stala veliko in v dolgovce spravila pred škofa, ker je bilo treba delave najeti.

Drugo novo postajo v južnih krajih svoje škofije, ali na polotoku med Michiganskim in Huronskim jezerom, je pred škof ustanovil 1861. leta v majhnem mestu, "Alpena" imenovanem, o priliki, ko je potoval k deželnem cerkvenemu zboru v Cincinnati, ki se je vršil od 28. aprila do 5. maja: Po silno težavni poti, nekoliko dni peš v krpeljah, 5 dni pa na saneh, ki so jih psi vlekli, pride pred škof pri vikrat v Alpino, kjer je tudi prvič v svojem misijonarskem življenju moral obležati zavoljo popotnih težav. Pa ravno ta bolezen, ki ga je v Alpini zadržala, služila je v to, da je lože obravnal vse, česar je bilo treba za ustanovitev novega misijona. Lotil se je kaj etavbe potrebne cerkve, kupil v ta namen sredi lepega mesteca prostor za cerkev, in spodbujal katoličane, ki se jih je bilo že mnogo tam naselilo, da pripravijo sami k stavbi cerkve, s takim u-

spohom, da niso le katoličani, ampak tudi protestantje "prav liberalno" (kakor opomni pred škof) donášali po 10, 30, 40 in celo 50 dolarjev.

Kakor proti jugu v krajih otovaških Indijanov, tako, če ne prijetejše, se je rezovetalo življenje mlade Baragove škofije v severnih in zapadnih očipve-indijanskih krajih ob Gorenjem jezeru. Izmed postaj, ki jih je pred škof v poprejšnjih letih ustanovil ob Gorenjem jezeru, nam je gotovo najbolj v spominu postaja v Lanzu, katero je škof Baraga obiskal kmalu potem, ko se je vrnil iz Evrope in, kakor nam je že znano, v skrb izročil svojemu drugorojenemu duhov. sinu gospodu Jakerju. Dne 29. rožnika 1859. leta. ki je bil njegov dvainšestdesletni rojstni dan, spravi se skrbni višji pastir drugič na pot, obiskat to svojo drago nekdanjo postajo. Prisrčno veselje mu je bilo, videti tako obilen napredek v tem misijonarskem kraju, da verniki ob nedeljah nikakor niso mogli vsi v cerkev. Bilo je treba tedaj cerkev podaljšati, in sicer za polovico, zlasti, ker so iz nekega daljnega kraja, Deser po imenu, k škofu v Lanz prišli poganski Indijanci in mu gotovo objubili, da se jih bo prihodnje leto veliko v Lanz preselilo in h krščanski veri izpreobrnilo.

(Dalje prih.)

Narodne pesmi ogrskih Slovencev.

(Konec.)

Pesem od Aleša.

Nega lepšega na sveti
Kak nedužno življenje;
Vse hudobnosti zatreti,
Grešno zapevelavanje.

Što nedužno šče živeti,
Naj sam sebe zataji,
No večno življenje meti,
More Bogi služiti.

V rimskom mestu pa so bili
Starši žlajdnoga stana,
Pa so en'ga sina meli
Po imeni Aleša.

Toti sin je od mladosti
Bio tak podvučeni:
Što de večino vse dužnosti,
Tisti de zvličani.

Njegov oča ino mati
Sta ga nagovarjala,
V sveti zakon se podati,
Za sneho sta skrbela.

Aleš boga starše svoje,
V sveti zakon se poda;
Ali njegve misli prave
Idejo li na Boga.

Gda so s snehov v cerkev prišli,
Vsi so bili veseli,
Samo Aleš v žalosti
Od Boga zamašeni.

Očo, mater je zapušto,
Zaročnico prvi den,
Š šterov se je on zaroč,
Bio je v Boga zaljubljen.

Sveti Aleš Boga sliši,
Bože navdihavanje;
Njeg've pa so bile misli
Sploj k Bogi obrnjene.

On poda se k toj molitvi,
Bog njemi to miso da:
Či ščeš moj službenik biti,
Ne maj kaj posvetnoga!

Ta pobožnost ga spomina,
Da je šo na božo pot.
Celc vbogi nikaj nejma
Kak kak Kristuš, naš gospod.

Za svoj živši ai je skrbo,
Kak njemi potrebno b'lo,
Stradao je ino se posto,
Vzeo pobožno almoštvo.

Lúdje so ga za svetnika
V svojem kraji šteli met',
On se dela nevrednoga,
Nešče več med njimi bit'.

Prti domi si krúh služí
Kak berač zapuščeni,
Ta da je od svojih ljudi
Niti ne bio spoznani.

Tam je proso očo svojga,
Da bi njemi stana dao,
Ali on ga več ne pozna,
Što je, ne povedat' znao.

Itak od smilenja právi
Prti hlápeli svojemi:
Voni je en petlar stari,
Jdi stana daj njemi!!

On si je pa stana zvalo
Tam odspod pod stubami,
Tam je zvesto Boga molo
S čújenjom, v zdihavanji.

Hrano nese zaročnica
Prosi ga objokana:
"Moli, moli zvesto Boga,
Li za moj'ga ženina."

"Š šterim sam se zaročila,
Pred Bogom prisegnola .
Ka že sam špotov dobila,
Zakaj nevem za njega!"

Gda svét' Aleš dúšo pošle,
Pred nebeskego Boga,
Glejte, čújte vse zvonove
Toga mesta rimskoga!

So' zvonili sam' odsebe . . .
Pravijo dúhovnicje:
"Gvišno to en čúdeš' bude,
Srbo no ga zvedavajte!"

Te so zvedli ino najšli
Pod stubami petlara
Mrtev je kak angeo lepi
Pismece na prsaj ma.

Oča, mati, zaročnica
Z jočom so zdihavali,
Njegovo sveto telo gda
H grobi so sprejavali.

Njegovo sveto življenje
Je sveti razglášenjo;
On si vživa zdaj veselje
No na veke vživao bo.

Kukojca je kukovala.
Kukojca je kukovala
Vu zelénom búkovji,
Mládi kosce koso brúsi
Na zelénom trávniki.

Mláda dekla ide k meši,
Tak kak roža rožmarin;
Mládi dečko ide za njov,
Tak kak riba po vodini.
On jo prime zdaj za roko
Pa jo pela pred oltár:
Glejte, glejte, vište, vište,
Kak je to en lepi pár!

Kristjani ne zamerte.
Kristjáni, ne zamerte,
Či kaj mudimo vás;
Li čújte ino vörte
Vi naše pesmi glás!

Za svéto novo leto
Vám ščemo spevati,
Naj bo vam vsem začnjeno
V iméni Jezuši.

To stáro leto miné,
Pa novo začne se.
Naj vsakš' se spomené,
Kak njé doživje je.

Že lejko eto leto
Za nás to zádne bo;
Li začnimo se verno
Srbeti za nebo!

Keliko nam je lúdi
V tom leti vzéla smrt!
Pa lejko de nám túdi
V tom leti grob odprt.

Tak hválo dajmo Bogi
Mi Oči večnomo.
Daj smo še doživeli,
Tej svétih novih dni!

Predragi, ljubeni, pošteni ljudje.
Predragi, ljubeni, pošteni ljudje,
Zdaj naj se prebúdi vaše sereci!
Da bote poslušali svéte reči,
Štere vesélo vam splevemo mi.

Od Jezuša, šteri narodo se nám
Pri Betlehem váraší v štálci tam
Med júneom, somárom to dete leži
Od rojstva že svoj' ga zimo trpi.

Pa itak to dete na mili pogléd . . .
Jezuš za grešnike z nébe je vzet
Da grehe vse naše odpústo nam bo
Po smrti pa vzem' nas v sveto
nebo.

Lansko leto sam se ženo.
Lansko leto sam se ženo,
Mládo ženo sam si vzéo.
Oj, jaz nebože kmet,
Ka si ščem zdaj začet'!!!

Od zajtrá tá do popoldné
Žúpo kúha za svinje.
Oj, jaz itd.

Kesno stane tá manjiga,
Nejde vo brez kočíha.
Oj, jaz . . . . .

Ključ mi vzeme i klet odpré;
Vino toči v vse čerpé.
Oj, jaz . . . . .

Dečko v edendvajstom leti.
Dečko v edendvajstom leti,
Casar me šče k sebi meti.
Či sam rávno siromák,
Pa som zato fájn soldák.

Oj, tí slovenska krajina,
Kak si lúšna pa veséla!
V šteroj sam sa jaz rodio,
Ge bom koli smrt dobio!

Al na poli, al' na mesti,
Bog že zná, na šterom mesti;
Gde že boža vola bo,
Tam de vsakš' s sveta šo.

Bom šo na planine.
Bom šo na planine,
Na viske bregé:
Poslušao od delec
Tišinske zvone.

Tišinski zvonovje
Nemilo pojo,
Ka mi zaročnico
Na cintor neso.

Li naj jo neséjo,
Li naj jo neso,
Či meni li rávno
Tak téško za njó.

Zakopat bom pústo,
Škropiti pa ne;
Škropile je bodo
Mi lástne suzé.

Pošiljateljem denarja!

Še vedno se lahko denar pošlje v staro domovino po brezšičnem brzozjavu in potom pošte, toda sprejemamo ga le pod pogojem, da se vsled vojne mogoče izplača z zamudo.

Denar na bo v nobenem slučaju izgubljen, ampak nastati zamorejo le zamude.

Po brezšičnem brzozjavu se zamore poslati le okrogle zneske po sto, na primer 100, 200, 300, 400, 500, 600 in tako dalje do deset tisoč kron. Za brzozjavne stroške je najboljše, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bude kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj, oziroma pisali za primanjkljaj.

Z ozirom na sedanje razmere, ko se veljavá denarja večkrat izpremeni, bomo od sedaj naprej do preklica, ako se bode cena kronam zvišala, medtem ko je denar na potu do nas, istega zadržali, ter s pošiljateljem stopili pismeno v dogovor.

Denar po zvišani ceni bomo le tedaj odposlali takoj naprej, ako bo pošiljatelj izrečno zahteval, da naj se denar odpóšlje tudi v slučaju, ako se cena kronam zviša.

Kdor želi, da se izplačilo izvrši po brezšičnem brzozjavu, naj pripomni na denarni nakaznici "pošlje naj se brzozjavno".

Za ceno kronam glejte list GLAS NARODA!

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Ishaja vsako urodo.

Članska Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravljalstvo:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Narednina:
Za člana, na leto.....\$0.60
Za nečlane.....\$1.00
Za inozemstvo.....\$1.50

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN
CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2487.

Subscription rate:
For Members, per year.....\$0.60
For Nonmembers.....\$1.00
For Foreign Countries.....\$1.50

Dne 12. februarja t. l. bo minulo 108 let, odkar je zagledal luč sveta v Hodgenville, Ky., 16. predsednik Združenih držav Abraham Lincoln. Nikar si ne mislite, da je tekla zibelka temu nepozabnemu predsedniku v kaki palači, ali gosposki hiši. Abraham Lincoln je bil rojen v tako priprosti in borni leseni koči, kot ni jeden drugi izmed naših dosedanjih predsednikov. Lincolnova lesena rojstna hiša je imela samo eno sobo, samo ena vrata in samo eno okno; niti enega kamena ni bilo vzdignega v to hišo, ker jo je Lincolnov oče postavil sredi gozda iz samih obdelanih hlodov. Lincolnova družina sestojela iz očeta Tomaža, matere Nancy, rojene Hanks in sinkota Abrahama je živela tu zelo siromašno; preživljala se je deloma s potrebnimi poljskimi pridelki in pa z divjačino, ustreljeno v bližini svojega homesteada.

ABRAHAM LINCOLN.

Edina in glavna skrb Lincolnove matere je bila, vzgojiti mladega Abrahama v pravem krščanskem duhu, — čuvali ga pred slabimi in vaditi ga dobrih lastnosti v človeškem življenju. V svrhu dosege tega je privadila blaga Lincolnova mati svojega nadebnega Abrahama treh lepim lastnostim in sicer: da ni nikdar klet, nikdar užival opojne pijače in da se ni nikdar zlagal. Te lepe čednosti si je Abraham Lincoln zapisal globoko v svoje srce. Vedno je gledal in pazil, da je sledil zlatim naukom svoje dobre matere. Večkrat se je, — že kasneje kot predsednik Združenih držav izrazil, da se mora edinele svoji materi zahvaliti za čast, katero je dosegel, ker ga je učila vedno lepših lastnosti. Žal le, da je Lin-

colnova mati umrla, ko je bil naš Abraham komaj 8 let star. Njegov oče se je leta za tem spet oženil, tako da je dobil mladi Abraham macedo, tedi dobro rednico in vzgojiteljico.

Bolj občirno za danes ne bomo pisali o Lincolnovi mladosti, ker smo lansko leto ob tem času priobčili na tem mestu občirni članek izključno o njegovi vzgoji in mladih letih. Povedano naj bo samo, da se je Abraham Lincoln vsled lastnega nagiba in samouka povsopel časoma tako daleč, da je postal odvetnik, ko je živel v mestu New Salem, Ill. Kasneje se je preselil v Springfield, Ill., kjer so ga l. 1834, 1836, 1838, 1840 izvolili poslancev zakonodaje te države. Leta 1846 je bil poslan, že v Washington, D. C. v kongres kot državni poslanec, l. 1858 je bil izvoljen senatorjem, in dne 6. novembra 1860 16. predsednikom Združenih držav. Ta čast ga je doletela tudi pri volitvah l. 1864, tako da je držal Abraham Lincoln 2krat najvišjo čast in najvišjo službo, katero zamore doseči kak človek v naši Uniji.

najboljših predsednikov, kar jih pozna zgodovina Združenih držav. Pokopan je v državi Illinois, kjer je toliko let živel. Krasen na grobni spomenik priča na grobu pokopališča v mestu Springfield, Ill. da počiva ondi moč ki je živel, delal in umrl za dobrobit vsega ameriškega ljudstva.

Veliko, veliko bi se dalo še napisati o življenju in delih našega nepozabnega predsednika Abraham Lincoln. V enih prihodnjih številkih bomo priobčili bolj občirni članek, kako je bil Abraham Lincoln tudi zelo bogaboječ in veren, dasiravno smo pred nedavnim časom čitali v nekem izmed naših čikaških "naprednih" slovenskih listov, da je bil Abraham Lincoln — bržzverec.

Dotičnemu svobodomiselnemu listu navajamo za danes samo resnične in občne znane besede pok. predsednika Abrahama Lincoln: "S slabim proti nikomur! Z dobroto napram vsem! Z gotovostjo za resnico, kakoršno nam Bog daje spoznavati!"

Blag in časten spomin Abrahamu Lincolnu!

Vse to je bilo tedaj last nekoga bogatina in New Yorka, ki je delal nekaj let z Lincolnovo rojstno kočjo veliko reklamo in dobro kupčijo. Kakor znano, je bilo videti, Lincolnova kočja na različnih ameriških razstavah n. pr. v Chicagu, v Buffalu in St. Louisu. Koča je romala vedno iz kraja v kraj, kar ji je pretilo, da bo spasma izgubila popolnoma svoje pravo lice ali slog.

Mr. Lloyd Jones je mislil že povodom svojega prvega obiska na Lincolnov rojstnem kraju in Hodgenville, Ky., kako bi se dalo toliko imenovano zgodovinsko Lincolnovo kočjo postaviti zopet na njeno staro mesto in jo ohraniti še pozna leta kot trajen spomenik ameriškega narodu na mučeniškega in nesmrtnega nam predsednika Abraham Lincoln. V to svrhu bi bilo treba denarja da se kupi Lincolnovo farmo s kočjo vred, kočjo bi bilo pa potreba ozidati z granitom naokoli, da bi ji slabo vreme ne zamoglo škodovati. Prostovoljce prispevke za nakup te farme in obzidavo Lincolnove kočje naj bi se nabiralo v prvi vrsti med ameriško mladino

predsednik Wilson podpisal dne 17. julija.

Dosedaj so že trije naše predsedniki obiskali in govorili pri tej Lincolnovi rojstni koči; pričakuje se pa, da bodo sledili tem tudi bodoči predsedniki Združenih držav in da bo sleherni izmed njih počastil s svojim obiskom kraj, kjer se je narodil najboljši sloveči predsednik Združenih držav.

Na kamenitih stopnicah pred vhodom v Lincolnovo rojstno kočjo, sedaj obdano z velikimi ploščami iz granita se bere sledeče:

"Tukaj se nahaja lesena kočja, kjer je bil rojen Abraham Lincoln, ki si je prizadeval ohraniti našo Unijo in osvoboditi sužnje. Hvalno ljudstvo je postavilo to spominsko zgradbo v znamenje edinstva, miru in bratstva med temi državami."

ne stranke. Bryanu se je že posrečilo osobito na zapadu osušiti nekaj držav; sedaj je pa namenil svojo agitatorično puško proti Illinoisu, Indiani, Ohio in Wisconsinu.

Wm. J. Bryan se je mudil dne 23. januarja t. l. v Springfieldu, kjer je držal v Armory Hall ognjeno govoro 10.000 poslušalcem. Bryan se je na tem zborovanju izrazil, da stavi svoje življenje, da bodo gorioznačne 4 države leta 1920 suhe, poleg tega se je predstavil poslušalcem tudi za bodočega predsednika Združenih držav — če bo njegovih mislih zmagala prohibicijska stranka. — Bryan okuša to politično grozdnje še prekmalo. Ni še popolnoma dozorelo in je še precej kislo!

Omenili smo že, da se deluje v legislaturi države Illinois za uvedbo splošne prohibicije. Dosedaj so se poslanci in senatorji v kapitolu v Springfieldu že parkrat neka sporekli radi te točke; ker pa traja zasedanje zakonodajne 3 mesece, bo prišel ta zakonski načrt gotovo še na dnevni red. Kako se bo ta zadeva izvršila, — še danes nihče ne ve. Eni trdijo, da bodo zmagali mokraši — drugi so pa nasprotnega mnenja.

Novi zakonski načrt glede prohibicije za državo Ill. doleča, da naj se da to točko l. 1918 pri volitvah na splošno glasovanje. Glasovali bi zanj moški in ženske ako se to ustavno prenebo dovolji v legislaturi. Po tej postavi bi se ne smelo več izdelovati v državi Ill. nikake opojne pijače, tako tudi ne prodajati, imeti v zalogi ali pošiljati širom države. Prepovedana bi bila prodaja vina, žganja in pive. Kdor bi bil zasačen pri prodaji opojnih pijač oziroma, kdor bi prekršil to novo postavbo bi se ga kaznovalo z denarno globo od \$50.00 do \$200.00 in z zaporom od 10 do 30 dni, ali z obojim. Vino in drugo pijačo bi se vendar lahko rabilo v zdravniške, kemične, mehanične in cerkveno obredne svrhe, ali namene.

Ako bi torej drugo leto pri novembarskih volitvah zmagali temperenčniki z večino glasov, potem bi nastopila splošna postavna suša v naši državi dne 1. novembra l. 1919.

Do tedaj se bo pa steklo še dosti vode v naše michigansko jezero. Pri tozadnjih volitvah bo odločeval ljudski razum in pamet, ne pa domišljija fanatičnih temperenčnikov, ki delajo s to gonjo samo dobičke za lastne žepe.

Državi Illinois preli suša.

Pri 50. zasedanju državne zakonodajske zbornice, ali legislature, ki se je otvorilo začetkom minulega meseca v Springfieldu, Ill. se bo, po naših mislih sklepilo in izvršilo nekaj takega, kar bomo v tej državi živeči stanovalci pomnili še dolgo časa. Ravno pri tem zasedanju se je vnel dne 23. januarja hud boj za postavno uvedbo splošne prohibicije ali suše tudi v naši državi.

Nismo sicer zagovorniki in posebni prijatelji "mokrašev"; ker smo napisali danes sledeče vrstice iz nenaklonjenosti do temperenčnikov. Hočemo le s časnikarskega stališča omeniti, kaj ravno se sedanj časa dela v Springfieldu da bi se tudi našo državo uvrstilo med suhe, čeravno je tudi Illinois v Združenih državah, kjer naj bi uživalo ljudstvo glasom ustave popolno osebno prostost.

Kakor znano, šteje država Illinois nekaj nad 5,600,000 prebivalcev; ker se nahaja ravno v sredini ozemlja Združenih držav, je zadnja leta zelo napredovala. Industrija vseh vrst cvete tukaj, kot malokje drugje. Naše mesto Chicago se veča in širi od dne do dne.

Ljudstvo po tovarnah, rovih itd. mora trdo delati in delavcu nikakor ne smemo šteti v zlo, če si privošči po končanem delu čašo piva, da se malo okrepča — voda pravi, še za v čevlje ni dobra. Oni Slovenci, ki smo prišli semkaj iz starega kraja, osobito oni iz vinorodne Dolenjske, vemo dobro že od nekdaj, da zmerno užita kupica vina ali piva človeku ne škoduje, pač pa naše telo krepi, razvnuemo dušo in preganja otožnost. Nimamo zastoj Slovenci toliko lepih zdravic, katere kaj radi prepravimo pri veseljem omizju, ali v veselju družbi.

Dobro plačani agitatorji suše, ali temperence so si izbrali sedaj tudi našo lepo in splošno znano državo Illinois za svojo žrtev. Če se jim ta nakana res posreči, potem bo šla država Illinois bolj rakovo pot. Na tisoče in tisoče delavcev in raznih obrtnikov bo izgubilo vsled tega svoj zaslužek: najhujši udarec bo pa zadel našo metropolo, — mesto Chicago. Če se to mesto "posuši", bodo odpadle številne konvencije, ki se vrše dan za dnevom tukaj, kar prinaša Chicagoanom na leto več milijonov dobička. Mestna in državna blagajna, ki je itak vedno bolj revna — se bo vsled prohibicije še bolj skrečila, ker ne bo imela toliko dohodkov. Samo v Chicagu dajejo gostilne mestni in državni oblasti nekaj nad 7 milijonov dolarjev letnih dohodkov na davkih. Mesto bo potem prisiljeno iskati si drugih virov za dohodke. — Zvišalo se bo davke na hiše itd. in ljudstvo bo vsled tega zopet najbolj prizadeto.

V Združenih državah se bije zadnjih 10 let velik boj zoper pijačo. Ameriška narodna zveza temperenčnikov ima za svojo propagando več milijonov dolarjev na razpolago. Glavni apostol temperenčnikov je znani Billy Sunday; zadnje čase je pa stopil v njegovo vrsto še bivši državni tajnik in večni preds. kandidat iz Nebrasko Wm. Jennings Bryan.

Bryan je pri predsedniških volitvah že 3 krat pogorel. Za sedaj se je pa prelevil v pravega temperenčnika in hoče pri prihodnjih glavnih volitvah l. 1920 zopet kandidirati za predsednika kot kandidat prohibicijske volil-

ne stranke. Bryanu se je že posrečilo osobito na zapadu osušiti nekaj držav; sedaj je pa namenil svojo agitatorično puško proti Illinoisu, Indiani, Ohio in Wisconsinu.

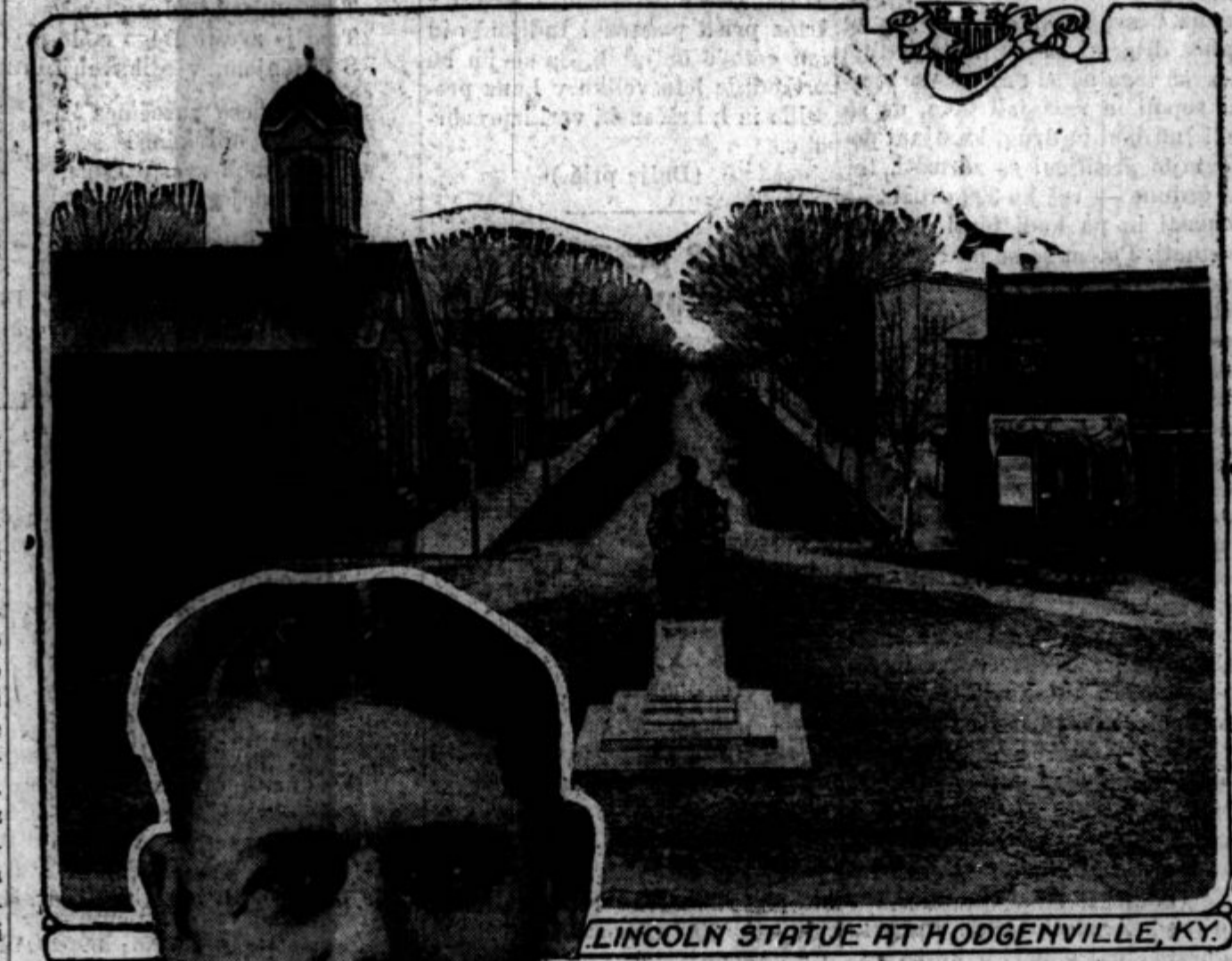
Wm. J. Bryan se je mudil dne 23. januarja t. l. v Springfieldu, kjer je držal v Armory Hall ognjeno govoro 10.000 poslušalcem. Bryan se je na tem zborovanju izrazil, da stavi svoje življenje, da bodo gorioznačne 4 države leta 1920 suhe, poleg tega se je predstavil poslušalcem tudi za bodočega predsednika Združenih držav — če bo njegovih mislih zmagala prohibicijska stranka. — Bryan okuša to politično grozdnje še prekmalo. Ni še popolnoma dozorelo in je še precej kislo!

Omenili smo že, da se deluje v legislaturi države Illinois za uvedbo splošne prohibicije. Dosedaj so se poslanci in senatorji v kapitolu v Springfieldu že parkrat neka sporekli radi te točke; ker pa traja zasedanje zakonodajne 3 mesece, bo prišel ta zakonski načrt gotovo še na dnevni red. Kako se bo ta zadeva izvršila, — še danes nihče ne ve. Eni trdijo, da bodo zmagali mokraši — drugi so pa nasprotnega mnenja.

Novi zakonski načrt glede prohibicije za državo Ill. doleča, da naj se da to točko l. 1918 pri volitvah na splošno glasovanje. Glasovali bi zanj moški in ženske ako se to ustavno prenebo dovolji v legislaturi. Po tej postavi bi se ne smelo več izdelovati v državi Ill. nikake opojne pijače, tako tudi ne prodajati, imeti v zalogi ali pošiljati širom države. Prepovedana bi bila prodaja vina, žganja in pive. Kdor bi bil zasačen pri prodaji opojnih pijač oziroma, kdor bi prekršil to novo postavbo bi se ga kaznovalo z denarno globo od \$50.00 do \$200.00 in z zaporom od 10 do 30 dni, ali z obojim. Vino in drugo pijačo bi se vendar lahko rabilo v zdravniške, kemične, mehanične in cerkveno obredne svrhe, ali namene.

Ako bi torej drugo leto pri novembarskih volitvah zmagali temperenčniki z večino glasov, potem bi nastopila splošna postavna suša v naši državi dne 1. novembra l. 1919.

Do tedaj se bo pa steklo še dosti vode v naše michigansko jezero. Pri tozadnjih volitvah bo odločeval ljudski razum in pamet, ne pa domišljija fanatičnih temperenčnikov, ki delajo s to gonjo samo dobičke za lastne žepe.

LINCOLN STATUE AT HODGENVILLE, KY.

RICHARD LLOYD JONES

Slika nam predstavlja Lincolnov spomenik v njegovem rojstnem kraju in Mr. Richard Lloyd Jones-a, ki je prvi sprožil misel, da naj bi se tudi Lincolnovo rojstno kočjo obzidalo in izročilo ameriškega narodu v trajen spomin na mučeniškega predsednika Abraham Lincoln.

in med ameriškim priprostim ljudstvom in ne med bogatini.

Leto kasneje (1905) se je podal Mr. Jones zopet v Hodgenville Ky, ker je bila Lincolnova farmo s kočjo vred na prodaj na javni dražbi. Mr. Jones je nagovarjal osobito svojega gospodarja, Robert J. Colliera iz New Yorka, da naj mu pomaga potom njegovega tednika izvršiti to blago misel. Z njim vred in s tedanjim predsednikom Postal Telegraph družbe, — Clarence H. Mackayem skmalu zatem ustanovili in inkorporirali Družbo Lincolnove farme s sedežem v New Yorku. V listu Colliers Weekly je bilo nekaj mesecev zatem že čitati občirni članek, da je dobil licen certifikat, da je čar te patrijotične družbe. Na ta način se je nabralo v to svrhu ok 500,000 Americanov znesek \$400,000. Predsednik te družbe je bil tedanji guverner države Mo. Joseph H. Folk.

Dne 12. februarja 1909 ob stotnici Lincolnovega rojstva je položil tedanji predsednik Roosevelt temeljni kamen za spominsko gradbo Lincolnove rojstne kočje. Dne 9. novembra 1911 je bila ta stavba dovršena, tedaj se je vršila v Hodgenville velika svečanost ob navzočnosti istočasnega predsednika Tafta.

Da bi Lincolnova farmo z rojstno hišo ostala za veke kot narodno svetinja Združenih držav ali ameriškega ljudstva, se je gorioznačna družba obrnila na vladno Zdrženih držav, da naj prevzame vse to kot dar od nje. Lansko leto je bila sprejeta v kongresu tozadevna predloga katero

Za časa Lincolnovega predsedništva od l. 1860—1861 so se vršili v naši novi domovini veliki upori osobito v južnih državah. Predsednik Lincoln je s svojo armado zadušil v raznih bitkah vse ustaško gibanje konfederativcev, pri fort Sumter, Bull Run itd. tako, da je zavlada zopet mir.

Dne 22. sept. 1862 je izdal znano proklamacijo o osvoboditvi sužnjev (črnecev) v raznih južnih državah, vsled tega si je pridobil neveljive zasluge v zgodovini Združenih držav.

Bilo je na večer 14. aprila 1865 ko se je predsednik Abraham Lincoln podal s svojo soprogo in prijatelji v Washingtonu, D. C. v Fordovo gledališče da bi prisostvoval gledališki igri "Naš ameriški bratranec" (Our American cousin). Med prestavo se je utihotapil igralec John Wilkes Booth v predsednikovo ložo. Oznarečni igralec je pripadal k neki tajni družbi, ki je imela namen umoriti predsednika Lincoln. J. W. Booth je oddal strel iz svojega skritega samokresa naravnost na preds. Lincoln, nakar je morilec utekel. Dan kasneje za tem, je blagi predsednik A. Lincoln umrl vsled prizadete rane, morilec so kmalu na to ujeli v nekem hlevu in izročili roki pravice, nakar je bil obsojen na smrt. Tako je moral končati na zelo tragičen način svoje življenje eden izmed

Lincolnov spomenik v Hodgenville, Ky.

Lansko leto na Delavski dan, dne 4. septembra se je vršila v Hodgenville, Ky., rojstnem kraju nepozabnega predsednika Abraham Lincoln velika patrijotična slavnost, na katero je prišel vsled povabila tudi sedanjji predsednik Wilson, da je držal slavnostni govor. Predsednik Wilson je označeni dan odkril na omenjenem kraju tudi bronasti spomenik Abraham Lincoln in prevzel v imenu vlade Zedinjenih držav večji kos zemljišča kot narodno last, — kos zemljišča, kjer stoji še dandanes Lincolnova rojstna lesena kočja. Spomenik in rojstno kočjo Lincoln je izročila ameriškega narodu takozvana patrijotična Družba Lincolnove farme s sedežem v New Yorku.

Za izvršitev te ideje si je iztekel največ zasluge Mr. Richard Lloyd Jones, ki je sprožil to misel še leta 1904, ko je bil sourednik tednika Colliers Weekly v New Yorku, sedaj pa je urednik lista "Wisconsin State Journal." Mr. Lloyd Jones je bil že od svojih mladih nog vnet čestilec Abrahama Lincoln; čital je kaj rad njegov životopis in njegova slavnostna dela. Nekeč se je podal v Hodgenville, Ky., rojstni kraj Lincoln, kjer je opazil, da se nahaja nekdanja Lincolnova farmo z rojstno hišo v zelo zanemarjenem

Razne stvari.

V znamenju domoljubja.

V provinci Ontario, Kanada, se nahaja malo, skoro povsem z Nemci naseljeno mestec Berlin. Kanadska vlada je letos s 1. januarjem odločila, da se mora ime tega mesta prekrstiti v Kitchener in sicer iz domoljubnega namena.

Meščani bivšega Berlina so bili vsled te odredbe razjarjeni, da je prišlo povodom uradne prekrstitve imena tega mesta do hudih cestnih spopadov. Šele došlo vojaštvo je naredilo zopet mjr. Tako sedaj ni v Kanadi več mesta Berlin; to ime se je odpravilo iz sovraštva do Nemcev.

Božične počitnice jetnikov

Samo v Ameriki imajo jetniki državnih kaznilnic to prednost, da gredo lahko ob gotovih praznikih domov za nekaj dni na počitnice.

Ravnatelj državne kaznilnice v Lansing, Kansas, je dovolil lansko leto o Božiču 15 jetnikom po 5 do 10 dni dopusta. Ko se je približal zadnji dan njih prostosti, so se vsi točno vrnili nazaj v zapore. Neki jetnik je prišel nazaj celo 12 ur prej, kakor mu je bilo dovoljeno; zopet drugi se je pa vrnil že po preteku 10 ur v kaznilnico, ker ni imel nič svojcev in doma, kjer bi bil prebil svoje božične počitnice.

Ženska v senatski zbornici.

poročilo, da je bila dne 3. januarja t. l. imenovana Miss Jessie L. Simpson iz St. Louisa, — tajnica v senatskem uradu za tuje zadeve. Doslej je bila Miss Simpson več let privatna tajnica senatorja Stone-ja, ki ji je to službo preskrbel.

Še nikdar poprej ni zavzemala kaka ženska tako visoke službe, da bi bila podeljena kot kaka tajnica v senatski zbornici.

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048

Od ustanovitve do 31. decembra 1916 skupna izplačana podpora **\$1.217.177.47**

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Scheller, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
II. Podpredsednik: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: Josip Rems, 2327 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.
Glavni blagajnik: John Grabek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Jak. Černe, 820 New Jersey Ave., Sheboygan, Wis.
Pooblaščenec: Martin Muhič, box 537, Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNICI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill.
Geo. Thomas, 904 East B St., Pueblo, Colo.
John Povaha, 311 — 3. Ave., Hibbing, Minn.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.
Frank Francič, 313 South Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23. St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6619 Bonna Ave., N. E., Cleveland, Ohio.
Frank Svete, 29 — 10th St., North Chicago, Ill.
Frank Piemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 1951 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Iz urada gl. tajnika K. S. K. Jednote

PRISTOPILO ČLANI.

K dr. sv. Cirila in Metoda 4, Tower, Minn., 22036 Tekavec Franc 37, 1000, spr. 15. jan. 1917, dr. št. 98 (ie).
K dr. sv. Družine 5, La Salle, Ill., 22037 Jurkas Martin 16, 1000, — 22038 Klemenčič Ivan 17, 500. — 22039 Pirnar Franc 36, 500, spr. 7. jan. 1917. in 22040 Šetina Ivan 39, 500, spr. 20. jan. 1917, dr. št. 148 (ie).
K dr. sv. Jan. Krstn. 11, Aurora, Ill., 22041 Zelenšek Mihael 19, 500, spr. 7. jan. 1917, dr. št. 66 (ie).
K dr. sv. Jan. Krstn. 13, Biwabik, Minn., 22042 Jerinan Anton 24, 1000. — 22043 Gašparič Josip 31, 1000. — 22044 Vučković Valentin 33, 1000. — 22045 Anželj Ivan 34, 1000. — 22046 Geržina Matija 42, 1000. — 22047 Babič Ivan 47, 250, spr. 7. jan. 1917, dr. št. 53 (ie).
K dr. sv. Roka 15, Allegheny, Pa., 22048 Bosiljevač Mirko 26, 500. — 22049 Bestič Matija 37, 1000, spr. 22. jan. 1917, dr. št. 171 (ie).
K dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 22050 Pečjak Josip 39, 1000, spr. 6. jan. 1917, dr. št. 527 (ie).
K dr. sv. Franciška Sal. 29, Joliet, Ill., 22051 Butala Ivan 20, 500. — 22052 Zuzek Franc 1000, spr. 17. jan. 1917, dr. št. 348 (ie).
K dr. Mar. Device 33, Pittsburgh, Pa., 22053 Špehar Josip 22, 1000, spr. 7. jan. 1917, dr. št. 165 (ie).
K dr. sv. Petra in Pavla 38, Kansas City, Kans., 22054 Push Franc 36, 1000, spr. 7. jan. 1917, dr. št. 83 (ie).
K dr. sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., 22055 Išek Mato, 20, 1000. — 22056 Magašič Franc 28, 1000, spr. 25. jan. 1917 dr. št. 128 (ie).
K dr. sv. Jožefa 43, Anaconda, Mont., 22057 Stepič Matija 19, 1000. — 22058 Pavličević Tomaž 21, 1000, spr. 2. jan. 1917, dr. št. 137 (ie).
K dr. Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 22059 Starešinič Franc 17, 1000, spr. 7. jan. 1917, dr. št. 245 (ie).
K dr. sv. Franciška Seraf. 46, New York, N. Y., 22060 Mercun Joseph 24, 1000, spr. 13. jan. 1917, dr. št. 54 (ie).
K dr. sv. Cir. in Metoda 59, Eveleth, Minn., 22061 Križman Ivan 16, 1000, spr. 14. jan. 1917, dr. št. 233 (ie).
K dr. sv. Lovrenca 63, Cleveland, Ohio, 22062 Novak Josip 29, 1000, spr. 14. jan. 1917, dr. št. 210 (ie).
K dr. sv. Jurija 64, Etna, Pa., 22063 Buršič Stefan 29, 1000, spr. 23. jan. 1917, dr. št. 99 (ie).
K dr. sv. Jan. Evang. 65, Milwaukee, Wis., 22064 Volovšek Franc 28, 1000, spr. 7. jan. 1917, dr. št. 155 (ie).
K dr. sv. Nikolaj 67, Steelton, Pa., 22065 Simonič Ivan 31, 1000, spr. 21. jan. 1917, dr. št. 49 (ie).
K dr. Mar. Vnebovzete 77, Forest City, Pa., 22066 Oven Ignatz 28, 1000, spr. 14. jan. 1917, dr. št. 212 (ie).
K dr. Mar. Pomagaj 79, Waukegan, Ill., 22067 Haberle Franc 26, 1000, spr. 14. jan. 1917, dr. št. 115 (ie).
K dr. sv. Ant. Pad. 87, Joliet, Ill., 22068 Govednik Matija 16, 1000. — 22069 Govednik Josip 18, 1000, spr. 14. jan. 1917, dr. št. 122 (ie).
K dr. sv. Petra in Pavla 89, Etna, Pa., 22070 Ferketič Slavo 18, 1000. — 22071 Ladešič Peter 19, 1000. — 22072 Kišar Mirko 19, 1000. — 22073 Papa Blaž 23, 1000. — 22074 Vranič Nikolaj 27, 1000. — 22075 Baršič Stefan 27, 1000. — 22076 Baršič Karol 38, 1000, spr. 6. jan. 1917, dr. št. 151 (ie).
K dr. sv. Petra in Pavla 90, So. Omaha, Nebr., 22077 Muzič Franc 22, 500, spr. 21. jan. 1917, dr. št. 25 (ie).
K dr. sv. Jožefa 110, Barberton, Ohio, 22078 Stopar Ivan 24, 500. — 22079 Skubie Alojzij 25, 500. — 22080 Rotar Matija 42, 500, spr. 21. jan. 1917, dr. št. 61 (ie).
K dr. sv. Jožefa 122, Rock Springs, Wyo., 22081 Vehar Franc 29, 1000, spr. 21. jan. 1917, dr. št. 28 članov.
K dr. Mar. sv. Rož. Venca 131, Aurora, Minn., 22082 Karakaž Tomaž 23, 1000. — 22083 Mlakar Ivan 26, 1000. — 22084 Lenič Josip 27, 1000. — 22085 Nahtigal Franc 30, 1000. — 22086 Hočevar Ivan 30, 1000. — 22087 Tegel Anton 31, 1000, spr. 29. jan. 1917, dr. št. 91 (ie).
K dr. sv. Roka 132, Frontenac, Kans., 22088 Rifel Franc 16, 1000. — 22089 Shoihar Avgust 18, 500, spr. 14. jan. 1917, dr. št. 58 (ie).
K dr. sv. Cirila in Metoda 144, Sheboygan, Wis., 22090 Saveršnik Matija 28, 500. — 22091 Florijančič Andrej 41, 500, spr. 12. jan. 1917, dr. št. 129 (ie).
K dr. sv. Jožefa 146, Cleveland, Ohio, 22092 Polončič Anton 22, 1000, spr. 21. jan. 1917, dr. št. 93 (ie).
K dr. sv. Jožefa 148, Bridgeport, Conn., 22100 Gerič Jožef 27,

500. — 22101 Pečnik Albert 30, 500. — 22102 Zagorec Jožef 38, 500, spr. 28. jan. 1917, dr. št. 75 (ie).
K dr. sv. Družine 151, Indianapolis, Ind., 22093 Rajer Franc 32, 1000. — 22094 Prhne Ivan 35, 1000. — 22095 Foletič Ivan 40, 500. — 22096 Kovač Ivan 42, 500, spr. 7. jan. 1917, dr. št. 28 (ie).
K dr. sv. Mihael 152, So. Deering, Ill., 22097 Nikovič Mile 20, 1000. — 22098 Matanič Tomaž 23, 1000, spr. 20. jan. 1917, dr. št. 76 (ie).
K dr. sv. Jeronima 153, Canonsburg, Pa., 22099 Čepak Franc 39, 1000, spr. 13. jan. 1917, dr. št. 36 (ie).
PRISTOPILO ČLANICE.
K dr. sv. Franciška Sal. 29, Joliet, Ill., 7958 Malešič Katarina 21, 1000, spr. 20. jan. 1917. in 7959 Vičič Ivana 27, 1000, spr. 1. jan. 1917, dr. št. 348 (ie).
K dr. sv. Barbare 40, Hibbing, Minn., 7960 Petrič Jera 42, 500, spr. 1. jan. 1917, dr. št. 113 (ie).
K dr. sv. Lovrenca 63, Cleveland, Ohio, 7961 Meljač Marija 24, 1000, spr. 14. jan. 1917, dr. št. 210 (ie).
K dr. sv. Jan. Evang. 65, Milwaukee, Wis., 7962 Levar Ana 31, 1000, spr. 7. jan. 1917, dr. št. 155 (ie).
K dr. Mar. Vnebovzete 77, Forest City, Pa., 7963 Peterlin Marija 22, 1000, spr. 14. jan. 1917, dr. št. 212 (ie).
K dr. Mar. Sed. Žalosti 81, Pittsburgh, Pa., 7964 Golobič Marija 28, 1000. — 7965 Dejanovič Milica 35, 1000, spr. 28. jan. 1917, dr. št. 148 članice.
K dr. sv. Srea Marije 86, Rock Springs, Wyo., 7699 Kolman Marija 18, 1000. — 7967 Leber Marija 37, 1000, spr. 14. jan. 1917, dr. št. 47 članice.
K dr. sv. Treh Kraljev 98, Rockdale, Ill., 7968 Juhant Ana 17, 1000, spr. 2. jan. 1917, dr. št. 91 (ie).
K dr. sv. Ane 105, New York, N. Y., 7969 Habjan Fany 24, 500. — 7970 Lindemann Stefanija 32, 500. — 7971 Ogrine Marija 32, 500, spr. 14. jan. 1917, dr. št. 68 članice.
K dr. sv. Srea Marije 111, Barberton, Ohio, 7972 Verhovec Franc 19, 500, spr. 24. dec. 1916, dr. št. 41 članice.
K dr. Marije Mil. Polne 114, Steelton, Pa., 7973 Kolarič Elizabeta 23, 1000, spr. 2. jan. 1917, dr. št. 27 članice.
K dr. sv. Veronike 115, Kansas City, Kans., 7974 Ozbolt Milka 21, 1000, spr. 14. jan. 1917, dr. št. 100 članice.
K dr. sv. Ane 120, Forest City, Pa., 7975 Baber Johana 19, 1000. — 7976 Peterlin Rozalija 31, 1000, spr. 21. jan. 1917, dr. št. 117 članice.
K dr. Marije Pomagaj 121, Little Falls, N. Y., 7977 Albreht Marija E. 16, 1000, spr. 20. jan. 1917, dr. št. 52 članice.
K dr. sv. Ane 134, Indianapolis, Ind., 7978 Dugar Marija 21, 500. — 7979 Vičič Franciška 38, 500, spr. 14. jan. 1917, dr. št. 35 članice.
K dr. sv. Ane 139, LaSalle, Ill., 7980 Urbanc Rozalija 27, 500. — 7981 Banko Antonia 33, 500. — 7982 Peterlin Franciška 35, 500. — 7983 Šetina Marija 40, 500, spr. 22. jan. 1917, dr. št. 34 članice.
K dr. Mar. Pomagaj 147, Rankin, Pa., 7984 Vlašič Elizabeta 29, 1000. — 7985 Marašič Marija 29, 1000, spr. 22. jan. 1917, dr. št. 37 članice.
K dr. sv. Jožefa 148, Bridgeport, Conn., 7992 Pečnik Franciška 27, 500, spr. 28. jan. 1917, dr. št. 75 (ie).
K dr. sv. Ane 150, Cleveland, Ohio, 7986 Glavič Terezija 34, 500. — 7987 Škerl Ana 38, 1000, spr. 21. jan. 1917, dr. št. 36 članice.
K dr. sv. Ane 156, Chisholm, Minn., 7988 Stariha Ana 29, 500, spr. 7. jan. 1917, dr. št. 47 članice.
K dr. "Kraljica Majnika" 157, Sheboygan, Wis., 7989 Suštarsič Marija 23, 500. — 7990 Droll Jožefa 27, 500. — 7991 Radovan Johana 30, 500, spr. 12. jan. 1917, dr. št. 46 članice.
SUSPENDOVANI ČLANI.
Od društva sv. Stefana 1, Chicago, Ill., 18415 Fink Josip 17, 1000. — 19778 Nečemer Franc 31, 500. — 21056 Kostrič Martin 41, 500. — 21058 Stanko Ivan 45, 250, 13. jan. 1917, dr. št. 307 (ie).
Od dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 7224 Miklič Josip 26, 1000, 25. jan. 1917, dr. št. 491 (ie).
Od dr. sv. Jožefa 12, Forest City, Pa., 20032 Rastresen Ivan 24, 1000, 25. jan. 1917, dr. št. 336 (ie).
Od dr. sv. Roka 15, Pittsburgh, Pa., 21884 Radocaj Jurij 48, 250, 22. jan. 1917, dr. št. 171 (ie).
Od dr. sv. Jožefa 16, Virginia, Minn., 19622 Vidmar Mihael 29, 1000. — 21000 Sutič Mihael 33, 1000, 25. jan. 1917, dr. št. 152 (ie).
Od dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 19972 Brezac Jakob 21, 1000, 24. jan. 1917, dr. št. 527 (ie).
Od dr. sv. Petra in Pavla 38, Kansas City, Kans., 21404 Kobe Matija 44, 500, 22. jan. 1917, dr. št. 83 (ie).
Od dr. sv. Barbare 40, Hibbing, Minn., 8822 Vintar Franc 19, 1000, 8. jan. 1917, dr. št. 113 (ie).
Od dr. sv. Jožefa 43, Anaconda, Mont., 20921 Gorše Josip 23, 500. — 8470 Bubash Peter 32, 1000, 24. jan. 1917, dr. št. 137 (ie).
Od dr. Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 19893 Jarkovič Andrej 19, 1000, 18. jan. 1917, dr. št. 247 (ie).
Od dr. sv. Franciška Seraf. 46, New York, N. Y., 9139 Cerar Franc 24, 500, 22. jan. 1917, dr. št. 54 (ie).
Od dr. sv. Alojzija 52, Indianapolis, Ind., 13257 Klobučar Franc 22, 1000. — 17071 Chulk Franc 19, 500, 22. jan. 1917, dr. št. 73 (ie).
Od dr. sv. Jožefa 56, Leadville, Colo., 19541 Skala Mihael 27, 1000. — 19002 Nemanič Martin 41, 1000, 18. jan. 1917, dr. št. 190 (ie).
Od dr. Mar. Vnebovzete 77, Forest City, Pa., 19069 Kovač Franc 21, 1000, 21. jan. 1917, dr. št. 212 (ie).
Od dr. sv. Barbare 96, Kaylor, Pa., 17411 Šantič Ivan 26, 1000, 21. jan. 1917, dr. št. 38 (ie).
Od dr. sv. Barbare 97, Mt. Olive, Ill., 16005 Laharni Alojzij 34, 1000, 22. jan. 1917, dr. št. 47 (ie).
Od dr. sv. Jožefa 110, Barberton, Ohio, 19205 Žagar Anton 17, 1000, 21. jan. 1917, dr. št. 61 (ie).
Od dr. sv. Roka 113, Denver, Colo., 20411 Novak Ivan 18, 1000, 24. jan. 1917, dr. št. 59 (ie).
Od dr. sv. Pavla 118, Little Falls, N. Y., 21105 Petkovšek Franc 25, 500, 21. jan. 1917, dr. št. 32 (ie).
Od dr. sv. Martina 126, Mineral, Kans., 13590 Trunkel Ivan 30, 500, 23. jan. 1917, dr. št. 30 (ie).
Od dr. sv. Stefana 159, Delagua, Colo., 21181 Valenčič Anton 33, 1000, 7. jan. 1917, dr. št. 24 (ie).
Od dr. Vit. sv. Martina 75 LaSalle, Ill., 20303 Brinovec Anton 16, 500, 29. jan. 1917, dr. št. 84 (ie).
Od dr. Frid Baraga 93, Chisholm, Minn., 16424 Koshak Josip 21, 1000. — 5793 Pogorelc Anton 23, 1000, 28. jan. 1917, dr. št. 125 (ie).
Od dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 21610 Češnat Ivan 23, 1000. — 19088 Malnik Franc 29, 1000, 23. jan. 1917, dr. št. 84 (ie).
SUSPENDOVANE ČLANICE.
Od dr. sv. Jan. Krstn. 14, Butte, Mont., 1353 Podobnik Terezija 16, 500, 20. jan. 1917, dr. št. 196 (ie).
Od dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 955 Skebe Jera 31, 500, 24. jan. 1917, dr. št. 527 (ie).
Od dr. sv. Ane 120, Forest City, Pa., 5722 Leskovec Johana 17, 1000, 29. jan. 1917, dr. št. 116 članice.
SUSPENDOVANI ČLANI ZOPET SPREJETI.
K dr. sv. Cirila in Metoda 4, Tower, Minn., 21945 Vaida Josip 18, 1000. — 21560 Pezler Ivan 27, 1000, 14. jan. 1917, dr. št. 98 (ie).

K dr. sv. Družine 5, LaSalle, Ill., 21258 Gril Jernej 37, 1000, 23. jan. 1917, dr. št. 147 (ie).
K dr. sv. Franciška Sal. 29, Joliet, Ill., 9912 Saje Franc 34, 1000, 28. dec. 1916, dr. št. 348 (ie).
K dr. sv. Alojzija 52, Indianapolis, Ind., 16997 Vrtačnik Franc 24, 500, 22. jan. 1917, dr. št. 73 (ie).
K dr. Mar. Sed. Žalosti 84, Trimountain, Mich., 17028 Jakišič Teodor 19, 1000, 21. jan. 1917, dr. št. 91 (ie).
K dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 9850 Debene Jakob 28, 1000. — 1229 Ambrožič Bartel 31, 1000. — 1269 Kraus Vincenc 33, 1000. — 18352 Jelenič Matija 31, 1000, 28. jan. 1917, dr. št. 84 (ie).
SUSPENDOVANE ČLANICE ZOPET SPREJETE.
K dr. sv. Franciška Sal. 29, Joliet, Ill., 2890 Saje Marija 27, 1000, 28. dec. 1916, dr. št. 348 (ie).
K dr. Mar. Pomagaj 129, So. Omaha, Nebr., 5243 Majerle Ana 28, 1000, 4. jan. 1917, dr. št. 17 članice.
K dr. sv. Ane 156, Chisholm, Minn., 7677 Gršič Rozalija 24, 1000, 13. jan. 1917, dr. št. 47 članice.
K dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 867 Ambrožič Kristina 26, 500. — 885 Kraus Matilda 28, 500, 23. jan. 1917, dr. št. 84 (ie).
PRESTOPILI ČLANI.
Od dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., k dr. sv. Jožefa 146, Cleveland, Ohio, 6558 Evan Ivan 24, 1000, 21. jan. 1917, I. dr. št. 491 (ie) II. dr. št. 93 (ie).
Od dr. Vit. sv. Florijana 44 So. Chicago, Ill., k dr. sv. Ant. Pad. 87, Joliet, Ill., 8686 Miklič Ivan 22, 1000, 29. jan. 1917, I. dr. št. 245 (ie), II. dr. št. 122 (ie).
Od dr. sv. Franciška Seraf. 46, New York, N. Y., k dr. sv. Jožefa 57, Brooklyn, N. Y., 20039 Mrak Franc 26, 500, 23. jan. 1917, I. dr. št. 54 (ie) II. dr. št. 145 (ie).
Od dr. Vit. sv. Martina 75, LaSalle, Ill., k dr. sv. Cir. in Metoda 144, Sheboygan, Wis., 18569 Ess Anton 24, 500, 7. jan. 1917, I. dr. št. 85 (ie), II. dr. št. 129 (ie).
Od dr. sv. Družine 109, Aliquippa, Pa., k dr. sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., 21428 Spolarič Matija 40, 1000, 18. jan. 1917, I. dr. št. 44 (ie), II. dr. št. 128 (ie).
Od dr. sv. Jožefa 110, Barberton, Ohio, k dr. sv. Cir. in Metoda 8, Joliet, Ill., 17307 Gregorič Ignatz 20, 1000, 23. jan. 1917, I. dr. št. 59 (ie), II. dr. št. 124 (ie).
Od dr. sv. Cir. in Metoda 135, Gilbert, Minn., k dr. Mar. Rož. Venca 131, Aurora, Minn., 15923 Šmolnikar Aleš 26, 1000, 23. jan. 1917, I. dr. št. 85 (ie), II. dr. št. 85 (ie).
Od dr. sv. Mihaela 152, So. Deering, Ill., k dr. Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 3555 Tomcaj Ivan 39, 1000, 7. jan. 1917, I. dr. št. 72 (ie), II. dr. št. 245 (ie).
PRESTOPILE ČLANICE.
Od dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., k dr. sv. Jožefa 146, Cleveland, Ohio, 2181 Evan Franc 21, 500, 21. jan. 1917, I. dr. št. 491 (ie), II. dr. št. 93 (ie).
Od dr. sv. Jožefa 12, Forest City, Pa., k dr. sv. Ane 120, Forest City, Pa., 4724 Kamin Franc 32, 1000, 21. jan. 1917, I. dr. št. 336 (ie), II. dr. št. 115 članice.
Od dr. Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., k dr. sv. Ant. Pad. 87, Joliet, Ill., 2555 Miklič Marija 18, 1000, 29. jan. 1917, I. dr. št. 245 (ie), II. dr. št. 122 (ie).
Od dr. Mar. Cist. Spoč. 104, Pueblo, Colo., k dr. Mar. Cist. Spoč. 80, So. Chicago, Ill., 5538 Oblak Rozalija 19, 1000, 21. jan. 1917, I. dr. št. 58 članice, II. dr. št. 157 članice.
Od dr. sv. Veronike 115, Kansas City, Kans., k dr. Mar. 1000, 7. jan. 1917, I. dr. št. 100 članice, II. dr. št. 17 članice.
Od dr. Mar. Pomagaj 121, Little Falls, N. Y., k dr. sv. Pavla 118, Little Falls, N. Y., 4150 Gregorka Terezija 18, 1000. — 4536 Gregorka Ana 43, 1000, 21. jan. 1917, I. dr. št. 51 članice, II. dr. št. 32 (ie).
ODSTOPILO ČLAN.
Od dr. Mar. Sed. Žal. 84, Trimountain, Mich., 18481 Ružič Ferdo, 24, 1000, 24. jan. 1917, dr. št. 91 (ie).
ODSTOPILO ČLANICA.
Od dr. Marije Pomagaj 121, Little Falls, N. Y., 5365 Wolte Franc 17, 1000, 17. jan. 1917, dr. št. 51 članice.
IZLOČENI ČLANI.
Od dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 9847 Abram Josip 27, 1000. — 16651 Petrovski Pavel 32, 1000. — 18761 Češnut Stanislav 41, 1000, 23. jan. 1917, dr. št. 84 (ie).
IZLOČENE ČLANICE.
Od dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 5335 Češnut Ana, 39, 500, 23. jan. 1917, dr. št. 84 (ie).
Od dr. sv. Genovefe 108, Joliet, Ill., 6324 Volk Franc 26, 1000, 27. jan. 1917, dr. št. 115 članice.
ČLANICA ZVIŠALA ZAVAROVALNINO \$500. NA \$1000.
Pri dr. sv. Ane 120, Forest City, Pa., 3697 Glavič Kristina, zviš. 21. jan. 1917, dr. št. 116 članice.
Pri dr. Mar. Pom. 147, Rankin, Pa., 6133 Mateljan Barbara 32, zviš. 22. jan. 1917, dr. št. 37 članice.
ZNIŽALI ZAVAROVALNINO.
Pri dr. Vit. sv. Martina 75, LaSalle, Ill., 10162 Zagar Franc 24, zniž. od \$1000 na \$250, 22. jan. 1917, dr. št. 84 (ie).
Pri dr. sv. Družine 136, Willard, Wis., 17598 Čuček Franc 27, zniž. od \$1000 na \$500, 8. jan. 1917, dr. št. 47 (ie).
ČLANICA ZNIŽALA ZAVAROVALNINO.
Pri dr. sv. Ane 120, Forest City, Pa., 6136 Zgave Ivana 25, zniž. od \$1000 na \$500, 1. febr. 1917, dr. št. 116 članice.
Josip Zalar, gl. tajnik K. S. K. J.

Ponovni poziv na vse članstvo K. S. K. J.

Kakor iz zadnjic priobčenega zapisnika letne seje glavnega odbora K. S. K. J. razvidno, je gl. odbor naše Jenote pri seji dne 18. januarja t. l. določil, da ostanejo nagrade \$25.00, \$15.00 in \$10.00 tudi za prvo polovico letošnjega leta v veljavi in se bodo izplačale onim trem društvom, ki bodo od 1. jan. do 30. julija 1917 pridobila največje število novih članov in članice.

Istotako je glavni odbor Jednote določil poleg zgoraj omenjenih nagrad še sledeče:

Vsakemu članu(e), ki bode od 1. januarja do 31. decembra 1917 pridobil(a) 10 novih članov(ice), se bode dala nagrada v vrednosti \$5. Za 5 novih članov(ice) pa se bode dala nagrada v vrednosti \$2.50.

Za 10 novih članov(ice) se bode dalo moškemu, ki bode član(ice) pridobil in priporočil, zlat privešek k urni verižici, ženski članici pa zaponko (broško) v vrednosti \$5.00. Za 5 članov(ice) pa se bode omenju, ki dobi omenjeno število novih članov(ice) pridobil, dalo prstan z Jednotinim znakom, v vrednosti \$2.50.

Vsakteri(a) član(ica) lahko dobi eno ali drugo izmed navedenih nagrad, če se potruži in pridobi onim trem društvom, ki bodo od 1. jan. do 30. julija 1917 pridobila največje število novih članov in članice.

Čenjeni člani in članice, prilika vam je dana dobiti lepo nagrado, ki vam bode za vedno v čast in spomin. Z nekoliko trudom se popolnoma lahko pride do ene ali druge izmed omenjenih nagrad. Na delo torej vsi in konecem leta bodemo videli, kateri(a) bode izmed marljivih, najmarljivejši!

To naznanilo ste čitali cenj člani in članice že v zadnji številki tega lista. Ker je za razpisna nagrada v prvi vrsti za dobrobit naše podporne organizacije, smo vsebino tega uradnega naznanila gl. (Nadaljevanje na 6. strani.)

...na tem mestu, da bo lahko vsako krajevno društvo vedelo o tej nagradi.

Folog teh nagrad pa plača naša K. S. K. J. še posebno nagrado za ustanovitev novega društva. To razpisano nagrado se je določilo od strani glavnega odbora na seji s dne 14. julija 1915 in je bila ta nagrada razpisana v štev. 28. lanskega leta. Kakor že omenjeno, se je na gori označen način od gl. odbora z dne 14. julija 1915 določilo, da se plača nagrado za vstanovitev novega društva in sicer za društvo ustanovljeno z 12terimi novimi člani ali članicami, se bode dalo iz Jednotine blagajne \$5.00 in za društvo ustanovljeno s 25 ali več člani (icami) \$10.00 nagrade. To velja za društva, ki se vstanovijo le v krajih, kjer danes še ni društva spadajočega k naši Jednoti. (Pripomba: Žensko društvo, ki se vstanovi v mestu, kjer se nahaja moško društvo pripadajoče k naši Jednoti, ji tudi opravičeno do omenjene nagrade.)

Naša Jednota je storila s tem po izgledu raznih drugih podpornih organizacij gotovo lep korak za agitacijo pridobitve novih članov. Sedaj ima naša Jednota razpisane kar tri vrste nagrad. Prvič tri nagrade za društva za pridobitev največ članov v prvi polovici tekočega leta; drugič neomejene nagrade po \$5.00 in \$2.50 za vsakega posameznega člana ali članico ako pridobi tekom leta 1917 10 oziroma 5 novih članov (ic) za Jednoto in tretjič posebna nagrada za vstanovitev novih društev.

Vsako društvo, ki tekmuje za prvo nagrado ima poleg tega še čast, da se izreče istemu društvu javno priznanje in zahvala od strani glavnega Jednotinega odbora ter se vpiše zaeno tako društvo v Jednotino Zlato knjigo. Dosedaj imamo v tej Zlati knjigi zabeležena sledeča krajevna društva: Dr. sv. Jožefa št. 43, Anaconda, Mont. Dr. sv. Jan. Ev. št. 65 Mil. čauke, Wis. Dr. sv. Jožefa št. 7 Pueblo, Colo. dvakrat; dr. sv. Stefana št. 1. Chicago, Ill.; društvo sv. Jožefa št. 148 Bridgeport, Conn.; društvo sv. Petra in Pavla št. 89 Etna, Pa.; društvo sv. Mihaela št. 152 So. Deering, Ill. dvakrat; društvo Mar. Sedem Žalosti št. 50 Allegheny, Pa.; društvo sv. Ane št. 120 Forest City, Pa.; društvo Marije Majnika št. 157 Sheboygan, Wis in društvo sv. Frančiška Sal. št. 29.

Katera tri društva bo zadela ta čast tekom prve polovice tega leta? Mnogo uspeha in sreče pri tekmovalju želimo vsakemu posameznemu društvu.

Z nekakim posebnim zanimanjem smo zasledovali tekom zadnjih 6 mesecev minulega leta v našem listu priobčena uradna naznanila o pristopu novih članov in članic. Konec leta smo bili razočarani, ko smo prešteli nove člane moških in ženskih krajevnih društev. — Kdor naslednje splošno ameriško narodno gibanje mora priznati, da stopajo osobito zadnji čas ženske v prvo vrsto. Tako se je vršilo tudi pri zadnji tekmi za pridobitev prvih nagrad pri naši Jednoti. Za sedaj so ženska društva porazila moška krajevna društva. Iz današnjega zapisnika seje gl. odbornikov razvidno, da sta dobila kar dva ženska društva prve nagrade za pridobitev največ članic od 1. julija 1916 do 31. decembra 1916. To je namreč društvo sv. Ane št. 120 v Forest City, Pa. in društvo Marije Majnika št. 157 v Sheboygan, Wis. Vsa čast, priznanje in čestitke tema društvoma. Sedaj so vas za enkrat ženske posekale, pa naj si misli že to ali drugo moško društvo tako ali tako.

Druga vrsta nagrade, katero razpisuje naša K. S. K. Jednota je posebne vrednosti in zanimanja. — Član (ica), ki pridobi tekom tega leta društvu oziroma Jednoti 10 novih članov, bo prejel konec leta lep zlat privesek k urni verižici, vreden \$5.00 za pridobitev 5 članov pa privesek v vrednosti \$2.50, ali 50c za vsakega člana (ico).

Tretja nagrada, kakor že gori omenjeno, je nagrada \$10.00, oziroma \$5.00 za vstanovitev kakega novega društva. Mnogo je širom Amerike še slovenskih naselbin, kjer bi se dalo lahko ustanoviti novo moško ali žensko podporno društvo, spadajoče k naši K. S. K. J. Vstanovniki takih društev dobijo od gl. Jednotinega urada izplačano nagrado \$10.00 al pa \$5. Ta denar je lahko mimogrede zaslužen za pravega človeka, ki se zanjina za dobro narodno stvar.

Ne bojte se, dragi Slovenci in Slovenke, delati reklamo za K. S. K. J. Predložite zadnje letno poročilo te katol. slovenske organizacije, pa boste uvideli, da je v resnici ta amer. slov. katol. podp. organizacija najbolj premožna in da daje lepe podpore v vsih slučajih.

Na delo torej, cenj. člani in članice K. S. K. J. za napredek in procvit naše podporne organizacije!

Naturalizacijske postave in določbe.

(Nadaljevanje.)

Ako bi se kak naturalizirani državljani tekom 5 let po prejemu naturalizac. certifikata povrnil v svojo staro domovino, ali bi šel v kako tujo državo, kjer bi za stalno živel, — postane v tem slučaju njegov državljanski papir neveljaven ker se smatra tako osebo da si je na goljufivi način pridobila istega iz vzroka da ni bil njen pravi namen za stalno vstati in živeti v Združ. državah ko je vložila prošnjo za drugi papir. V takih slučajih naj se uvede uradno postopanje za preklie takih naturalizac. certifikatov. Diplomatični in konzularni uradniki Združenih držav, službojuči v inozemstvu naj od časa do časa potom državnega departamenta poročajo justičnemu departamentu imena takih naturaliziranih državljanov, ki so se zopet za stalno naselili v svoji stari domovini ali v kaki drugi tuji državi. Justični departament naj zatem na podlagi zadostnih dokazov obvesti posamezne sodnije da naj prekliejo ali razveljavijo certifikate takih naturalizirancev.

Kadarkoli je glasom teh določb treba kak ameriški državljanski papir odvzeti ali preklieati, naj izda dotična sodnija, ki ima to zadevo v rokah uradno objavo za preklie takega državljanskega papirja; zaeno naj pa tudi odposlje potrjen prepis istega državlj. p. amu uradu v Washington, D. C. Ako po dotični naturaliz. certifikat ni bil izdan od iste sodnije, naj se izroči stvar tozadevemu sodnijskemu klerku v rešitev, ozir. preklie. V tem slučaju je dolžnost dotičnega sodnijskega klerka, da po prejemu potrjenega prepisa sodnijske odredbe zabeleži v naturalizacijski glavni knjigi preklie dotičnega naturalizac. certifikata; o tem mora končno obvestiti glavni naturalizac. urad v Washingtonu, D. C.

Te določbe o preklieu veljajo za vse naturalizac. certifikate, ki se izdajajo na podlagi novih postav ali ki so bili izdani še na podlagi starih postav. Točka 16. nadomešča točka 74 glasom premembe postave z dne 4. marca 1909.

Točka 17. nadomeščena s točko 75 glasom premembe postave z dne 4. marca 1909.

Točka 18. Vsak sodnijski klerk, ali kaka druga oseba, zapleten(a) v nepostavno izdajo državljanskih certifikatov stori s tem hudodelstvo pomeverjenja in se mora tako osebo(e) sodnijsko kaznovati z ne več kot 5 letnim zaporom v ječi in denarno globo do \$5000.00. Ta kazen se določa za one klerke in osebe, ki izdajajo državljanske certifikate v nesoglasju s temi postavnimi določbami kar na svoje roke, ne da bi bil prosilec pri pridobitvi državlj. papirja končno izprašan in zaslišan pred tozadevnim sodnikom.

Točka 19 nadomešča točka 77 glasom premenjene postave z dne 4. marca 1909.

Točka 20. Vsak klerk ali drugi sodnijski uradniki, ki imajo glasom te postave pravico naturalizirati inozemce, in če si nalaše plačano pristojbino od prosileev privsajajo, ako ne vodijo računov v redu, — ako državi pripadajoče svote navzlic opominu ne odposljejo tekom 30 dni na določeno mesto — vsak klerk se smatra krivim noverbe državnega denarja ali goljufije. Take prestopke se kaznuje s 5 letnim državnim zaporom ali \$5000.00 denarne globe, ali z obojim.

Točka 21. Sodnijski klerk, ali njegov pooblašteni namestnik, ki se peča z izdajo naturalizacijskih listin, zahtevajoč od stranke več pristojbine kakor predpisano za take listine, se spozna krivim goljufije; takega klerka ali njegovega namestnika naj se vsled tega kaznuje z zaporom do 2 let in \$1000.00 denarne globe, ali pa z obojim.

Točka 22. Ako kak sodnijski

klerk ali kaka druga, za izdajo naturalizac. certifikatov pooblaščen oseba namenoma ali sama izvršuje na raznih uradnih listinah podpise in prošnje prosileev, njih izjave, zaprisežene izjave prič in državlji. certifikate v nenavzočnosti prosileev in prič, torej če nezaprisežene izjave in drugo izvršuje kot zapriseženo in lastnoročno podpisano — takega klerka ali tako osebo se mora vsled krivega pričanja obsoditi z zaporom do 5 let ali z denarno kaznijo do \$5000.

Točka 23. Vsako osebo, ki bi si nepostavnim potom skušala prilastiti naturalizacijske papirje se mora kaznovati z zaporom do 5 let in denarno globo do \$5000.00 ali z obojim; ta kazen zadene osebo, kateri sodnija dokaže nepostavno, ali krivično pridobljeno naturalizacijo. Enaka kazen zadene tudi osebo, ki vedoma, ali nalašč pomaga in svetuje takim osebam do pridobitve državljanstva (prvega ali drugega papirja). Dalje zadene ravno taka kaznen osebo, ki pri pridobitvah državlj. papirjev po krivem pričajo.

Točka 24. Nobene take osebe se pa ne sme sodnijsko zasledovati ali kaznovati vsled tu navedenih prestopkov predno se ne dokaže prave krivde. Čas sodnijskega postopanja in obsodbe je določen na 5 let po izvršenem krivem prestopku.

Točka 25. Za vse sedaj in prej izvršene prestopke naturalizac. postav veljajo kazni, ki so v teh postavah določene.

Točka 26. S tem se razveljavljajo in preklieujejo točke: 2165, 2167, 2168 in 2173 preglednih štatutov Združenih držav in točka 39 poglavja stare postavne določbe, ki niso v soglasju s temi postavami.

Točka 27. Znaprej naj se uporabljva v naturalizacijskih uradnih sledeče vzorec za pridobitev državljanstva:

Opomba uredništva: Tu bomo navedli več vzorcev listin ali papirjev, katere se rabi pri pridobitvi državljanstva. Vse te listine so seveda tiskane v angleškem jeziku; tako se mora iste tudi samo v angleščini izpolnjevati. Besedilo teh listov prinašamo v slovensčini, da bo lahko vsak prosilec državlj. papirja lažje umel, kaj je treba na stavljena vprašanja v teh listih napisati.

(Prvi papir.)

Namiselna, ali namembna izjava.

(Declaration of Intention.)

(Neveljavno za vse svrhe sedem (7) let po izdaji tega lista.)

— S. S.

Jaz — — — star — — — let, po pod prisego izjavljam (zatrjujem), da je moj osebni popis: Polt — kompleksija (rast telesa) — — visok sem — — čevljev. tehtam — — funtov; barva las — — barva oči — —, drugi vidni znaki — —. Rojen sem bil v — — dne — — meseca — — leta A. D. — —, sedaj stanujem — —. Jaz sem se izselil v Združene države ameriške iz — — pa parjiku — —; moje zadnje bivališče v inozemstvu je bilo v — —. Moj trden namen (bona fide) je odpovedati za vselej pokorošimo in zvestoto temu ali onemu tujemu princeu, potentatu (oblastniku) državi ali vladi, osobito pa — — — koje sem še sedaj podanik (državljan); dospel sem v pristanišče v — — država (teritorij, distrikt) — — dne, ali približno dne — — leta v Gospodu — —; jaz nisem anarhist; jaz nisem poligamist, ali jaz ne verujem v izvrševanje poligamije (mногоženstva) in moj namen je v dobri svesti, da postanem državljani Združenih držav ameriških in da bom za vedno v teh državah ostal in živel. V to naj mi Bog pomaga.

Izvirni podpis prosileca — — Podpisano, zapriseženo (potrežno) v moji prisotnosti danes, dne — — leta v Gospodu.

(Pečat.)

Uradni naslov svedočenega uradnika. (Dalje prihodnjije.)

Američani v evropski vojni.

Vojni dopisnik lista "The Chicago Daily News" je poslal te dni svojemu listu z evropskega bojišča zanimivo obširno poročilo koliko Američanov se bori danes za ententne zaveznike. Po njegovem računu in statistiki se nahaja sedaj približno 50,000 (petdeset tisoč) sinov strica Sa-

na raznih evropskih frontah. Štiti petine tega števila jih je v angleški armadi pod poveljstvom feldmaršala Haiga, boreči se na francoskem, ostali se pa nahajajo na drugih frontah. To število prekaša torej skupno število armade Združenih držav v zadnji špansko-ameriški vojni.

Iz uradnih seznamov izgub je razvidno, da je padlo že na stotine teh hrabrih Američanov, ko so pomagali zaveznikom; na stotine in stotine je pa tudi več ali manj ranjenih in pohabljenih. Z vsakim novim vojaškim oddelkom in vsakim ojačenjem, ki prihaja na pomoč zaveznikom preko morja, pride vedno nekaj novih ameriških prostovoljcev.

Ameriški prostovoljci, dodeljeni raznim vojaškim skupinam ententnih zaveznikov so se borili vedno junaško, hrabro in obéudovanja vredno, — to se je osobito pokazalo med onimi ameriški vojniki, ki služijo v francoski armadi. Francosko časopisje in francoska uradna poročila so jim postavila v veliki knjigi evropske vojne trajen spomenik; dosti izvaurednih junaških činov so izvršili na francoski fronti baš ameriški prostovoljci, v raznih službenih oddelkih, kakor pri letalih, pri artileriji, pehoti in pa pri sanitejih. Angleži so glede hvale Američanov bolj mlacni kakor n. pr. Francozi in Belgijci; ti pojejo raje slavo svojim domačim bojevnikom.

Največje število ameriških prostovoljcev je najti pri kanadskih polkih to pa radi tega, ker so ti Američani živeli ob izbruhu vojne v Kanadi in so šli tam prostovoljno na nabor, da so se pridružili kanadskim vojaškim novincem. Nekega dne je nalezl dopisnik gori navedenega lista na nekega topničarja, oblečenega v kanadsko uniformo in ga je nagovoril sledeče:

"Od katere strani v Kanadi ste pa doma?" — "Iz Los Angeles Cal." mu je topničar odgovoril: take in slične odgovore bi mu dajalo tudi na tisoče drugih prostovoljcev iz Združenih držav.

Dosti ameriških prostovoljcev je raztresenih tudi med avstralskimi in južno afriškimi bataljo-

ni; nekateri od teh so celo odslužili svoja leta v armadi ali pri mornarici Združenih držav ali pa so bili v Narodni gardi. Sedaj se jim je ponudila najlepša prilika da kažejo svoje spretnost in hrabrost v moderni svetovni vojni pod zastavo zaveznikov. Večina teh prostovoljcev je dosegla podčastniška mesta pri raznih vojaških oddelkih in jih prištevajo domačini med najbolj izkušene, izvežbane in hrabre vojake v zavezniški armadi, to se je očitno

poказalo, ker je dobilo že številno ameriških prostovoljcev najvišja vojna odlikovanja.

Umestna postava.

V Washingtonu, D. C., je izdelal senator Poindexter zakonski načrt, da naj se vsakega oduhuja in špekulanta z živili obsodi v triletno državno ječo, ako se mu dokaže, da je krivičnim in sebičnim potom preveč navijal cene. Ta zadeva pride kmalu na glasovanje.

Denar naložen pri nas je varno shranjen.

Priporočamo se Slovincem, da ulagajo denar pri nas bodisi na čekovni ali obrestni račun in jim zagotovimo vselej kulantno postrežbo.

Plačujemo po 3% obresti na denar uložen na obrestni račun.

Mi podpiramo Slovence in se torej tudi priporočamo njihovi naklonjenosti. Pri nas lahko nalagate denar če živite v Jolietu ali pa v katerem drugem kraju Zdr. drž. Dva člana K. S. K. Jednote sta naša dolgoletna uslužbenca: g. Jos. Dundá, predsednik nadzornega odbora K. S. K. J. in g. Jos. F. Skrinar.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav.

Pojlijamo denar v staro domovino zanesljivo in po najnižjem kursu. Oddajamo v najem varnostne škrinice po \$3.00 na leto za ahranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer so vedno varne pred ognjem in tatvino. Izdajamo menjice na vse kraje.

Poslojpe, v katerem so naši uradi je lastnina te banke. Naša banka je depozitni urad za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav.

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$300,000.

Dolžnosti uradnikov društev in podpornih organizacij.

Vsak uradnik društva se ob času nastopa svojih uradniških dolžnosti zaveže sli s častno besedo ali celo s prisego, da bode deloval kot taki uradnik za napredek organizacije v vsakem oziru. In mnogo je takih, kateri ostanejo svojim obljubam zvesti, in drugi so zepet taki, da pravijo: kakor so moji predniki delali, tako bodem delal tudi jaz!

To ni nikakor prav, in sicer vsled tega ne, ker ima novi uradnik mogoče veliko boljše tozadevno priloznost kakor jo je imel pa njegov prednik, posebno še pri obrestovanju društvenega denarja, ker, če lahko istega vložite na 5% ali 6% obresti, je boljše nego, da bi ga uložili samo na 3% obresti; to je vaša dolžnost, da tako storite. Če morda ne veste, kam bi društveni denar nalagali tako da bi se obrestoval po 5% ali 6%, v takem slučaju se obrnite na tvrdko

ELSTON & CO.,
39 So. La Salle St., Chicago, Ill.

Omenjena tvrdka je obéznana kot poštena in zanesljiva, ter ima vedno na razpolago dosti vrednostnih obveznic (Bonds) za katere so odgovorne ne samo omenjena tvrdka, ampak tudi davkoplačevalci in posestniki različnih mest, vasi, držav, občine ali šolskih okrajev, ali kake velike korporacije. Najboljši dokaz naše trditve je ta, da še nikoli ni nobeden zgubil nobenega denarja pri nakupu takšnih obveznic. Iste se tudi lahko vsak čas zamenja za gotov denar. Zatorej kadar imate pri društvu svoto \$100.00 ali več, obrnite se na nas in mi vam bomo z veseljem postregli na ta način, da se bode vaš denar dobro obrestoval.

Priporočamo se vam s spoštovanjem

ELSTON & CO.,
39 So. La Salle St., Chicago, Ill.

Novice iz staro...

Pomoč Goricko-Gradiškanski...

V Trstu se je vrnila peta seja delne pomožne komisije za Goricko-Gradiškansko. Namestnik se je najprvo spominjal pokojnega cesarja. Komisija je vzela na znanje proučevanje in prva dela namestništva za svojočasno vzpostavitev dežele. V to svrhu je ministrstvo za javna dela pridivilo namestništvu višjega tehničnega funkcionarja. Komisija se je bavila s številnimi prošnjami za podporo; predlagano je bilo več brezobrestnih posojil iz raznih državnih sredstev.

P. Efram Turk umrl.

Dne 9. decembra je umrl v Samoboru na Hrvatskem franciskanec P. Efram Turk. Pogreb je bil 11. dec. Rajni je bil znan po Kranjskem in Gorickem kot ljudski misijonar; po Hrvatskem, Slavoniji in Dalmaciji je imel pogostoma duhovne vaje za duhovnike in po raznih samostanih za redovnike in redovnice. Hrvatsko-slovenska frančiškanska provinca sv. Cirila in Metoda je izgubila z njim svojega izbornega liturgista.

Umrl je nagle smrti

vpokojeni ravnatelj državnega muzeja v Ogleju Henrik Majonica. Pokojnik je bil odličen arheolog in ima velike zasluge za najdbo in ohranitev dragocenih starin na Primorskem. Prijaznega gospoda se gotovo spominjajo številni gradeški kopaljšniki iz vse monarhije, ki so hodili ogledovat si znameniti drž. muzej v Ogleju.

Is Črnomlja pišejo:—Naša župnija žaluje za mnogimi padlimi vojniki in vrlimi mladimi gospodarji. Dozdaj je bilo uradno prijavljenih 23 mrtvih vojakov po raznih bojiščih, a številno bo še žal narastlo. Naše triulično mesto, ki leži na polotoku z znamenitim trimostovjem, z glavnim trgov, župnijsko ulico in zadajo, tudi rožno ulico nazivamo, je z velikim zanimanjem prebralo zanimivo dr. Grudnovo "Zgodovino slovenskega naroda", kjer se na dveh mestih omenjata dva črnomljska vojakaduhovnika iz znane Starih-Kolbezen rodbine, ki je podala že 12 duhovnikov različnih stopenj, ki so delovali po raznih župnijah Kranjske, Štajerske in Primorske. Najslavnější med njimi je bil Martin Stariha, miklavževski župnik na Štajerskem, ki je pri "Babjem Klanecu" leta 1664. tako sijajno premagal s svojimi ljudmi divje Kruce, da je dobil častni priimek "victorious", t. j. premagavec. Njegovi rojaki in sorodniki se tudi zdaj borijo na italijanskem bojišču, kjer jih je že nekaj padlo. Drugi župnik Stariha je bil v Semiču leta 1720. od roparskih hajdukov, ki so župnišče popolnoma oropali, in Stariho po strašnih mukah umorili (živega so žgali z razbeljenimi verigami). Tretji Stariha je bil prošt v Metliki za časa Francozov v naši deželi, katerega so pa seboj odpeljali in je nenadoma izginil itd. Zadnji je umrl v Črnomlju v pokolu leta 1897. Jakob Stariha, častni kanonik tržaški, zlatomašnik, vitez Frane Jožefovega reda in vpokojen dekan pičanski.

Težkega sreča smo se ločili od nam tako priljubljenih dveh velikih zvonov in jih z običajno poštvalnostjo postavili domovini na oltar, ki tirja za zmagovit mir tako ogromnih žrtev. Posebno je bilo ljudstvo navezano na veliki zvon, ki bi se najprimerneje nazival "cesarja Franca Jožefa zvon". Črnomljski župljani so ga dali vlviti v pomembnem letu 1848 v zahvalo in spomin za odpravo desetine in tlake, kakor je tudi nosil na sebi ta napis. Torej z nastopom vlade pokojnega cesarja je začel vabiti župljane k službi božji in je ves čas vladanja opravljal to zvišeno nalogo v tolažbo in ponos župljanov in je tudi zadnjič službeno zvonil "zadnji uro" mrtvemu cesarju. Od višjega uveljavstva došla brzojavka, ki je dovela, ako ostali trije isto toliko tehtajo, je prišla prepozno na svoje mesto in tako smo se morali kravečega sreča ločiti od toliko priljubljenega velikega zvona, ki je po svoji primeroma nizki teži 24 stotov imel izredno močan glas in prijetno donel daleč naokrog po Beli krajini in se po dvakrat težji ljubki meril z dvakrat težjimi semiskim zvonom.

V Zagrebu je umrla

dne 1. decembra gospa Ines Šinek iz Sv. Petra pri Gorici. Bila je med istimi, ki so bivali v Sv. Petru do zadnjega dne. Pokojnica je bila najstarejša hči vpokojenega a. kr. davčnega višjega upravitelja Rajka Šineka.

Družina se pograbi.

Od izbruha vojne z Italijo se ne ve, kje se nahaja družina Antona Marinčiča, in sicer žena Margareta, z otroci Antonom, Josipom, Ido in Marcelo, ki so pred vojno stanovali v Kojščah na Kaleskih št. 214. Anton Marinčič se nahaja v Wenzendorf bei Neustadt, Kalkgewerkschaft, Nj. Avstr.

V ruskem vjetništvu

se nahajajo, kakor je izvedel informacijski urad v begunskem taborišču v Wagni; Fran Cejan iz Vrtojbe, star 37 let, v Harkovu; Simon Carli s Tolminskega, star 36 let, umr. 2. maja 1916 v Tveru; Alojzij Furlan iz Ajdovščine, 23 let, v Šacku, gubernija Tambov; Anton Kragelj iz Sv. Lucije, 31 let, umrl v Jekaterinoslavu; Anton Černuta z Bovškega, 29 let, je v Ufi; Alojzij Breščak iz Deskel, 29 let, v Polozku; Ivan Zgubin iz Hlevnika, 31 let, umrl 10. aprila 1916 v Syr-Darjii; Josip Pisk iz Bat. 25 let, je v Aulje-Ati; Adolf Pišot iz Črnič, 22 let, v istem kraju; Fran Kokošar iz Grahovega, 23 let, je v Tomsku v Sibiriji; Henrik Krapež iz Otlieč, 27 let, v Balahni.

Zaplamba premoženja.

Deželna sodnija v Trstu je odredila zaplamba premoženja Alojzija Peteanija, rojenega v Gorici 1855, učitelja v Cervinjannu, ker je osumljen da je zakrivil zločin velezdaje, in Mateja Božiča, rojenega 1888 v Dol. Trebušii v tolminskem okraju, delavca, nazadnje patrolnega vodje tit. podlovcas lovskega bataljona št. 20, ker je osumljen, da je zakrivil zločin ubega k sovražniku.

Borojevičeve čestitke.

Renški župan Ivan Stepančić je poslal generalnemu polkovniku Svetozarju pl. Borojeviču povodom šestdesetega njegovega rojstnega dneva primerne čestitke. Generalni polkovnik Borojevič je odgovoril: "Za prijazna voščila k rojstnemu dnevu srčno se zahvaljujem pošilja mnogo pozdravov.— Borojevič, general."

Ispit.

Pred goricko izpraševalno komisijo za ljudske in meščanske šole v Ljubljani je bil izredno pripuščen k usposobljenemu ispitu Ivan Slavec, e. kr. poročnik v rez., ter ga je pribil z ugodnim uspehom za ljudske šole a slovenskim učnim jezikom ter za nemščine kot predmet.

Na vojaškem pokopališču na Ajševici.

"Novine" prinašajo z goriske fronte dopis, iz katerega posnemamo: Te dni so pokopali tukaj par stotin vojakov; naših in italijanskih. Stojim tu. Polnoč je že minila. Poročnik Marinkovič bodri moštvo, da naj čimprej izkoplje grobove. Voz za vozom prihaja, vsak poln padlih junakov. Za vsako ceno so hoteli Italijani privedi Ali naši vojniki so jim odvrgli: Ne boš! Okoli 3. ponoči odidem na počinek. Srečam Čene Vmešam se med nje. Njihov bataljon je sredi zmlatit in in vjel cel regiment Italijanov. Opisuje jo borente. Granata je ubila njihovega kadeta. Zjutraj sem videl mrtvega sokola na grobišču. Pripoveduje, da so se naučili v najljuješem boju par italijanskih besed: Signore, signore, non amazzarme! Madonna mia! (Gospod, gospod, nikar me ne ubiti! Mati božja!). Poljubljali so jim roke vjeti Italijani so jim dajali belega kruha in čokolado. Pa kako znajo pripovedati. Milo jih je poslušati. Dopisnik, ki je vojni kurat, pripoveduje dalje: Danes sem bral mašo za naš zakopane tukaj na pokopališču. Zadnjič sem jo daroval na Vseh mrtvih dan. Sredi pokopališča je mal altarček, ki ga je dal napraviti kurat Oligo. Danes niso letali izstrelki nad glavo kakor oni dan. Danes so padali kosmi snega, tako ljubko, tako mило so se koplili na grobove padlih, kakor da jim šepetajo. Pokoj, pokoj vam večni! Zadnjič je bilo drugače. Treskale so gra-

nate druga za drugo v neposredni bližini. To je bilo že drugič, da nas je krutil ogenj v času maše. Tu na pokopališču je zbudila mojo pozornost dopisnica pri nekem italijanskem oficirju. Naslikan je Trst. Po njem so rasvite Italijanske trobojnice. V luki so usidran parobrodi, a katerih vjhra italijanska trobojnica. Nad Trstom italijanska zvezda z nadpisom: 1915. Ob strani dražestna italijanska a trobojnica ki se vije okoli nje. Gleda s poželnim pogledom na Trst. Pred nogoj jej leže knjige. Drobnje je pisano, vendar se more citati: Oberdank (ki je hotel usmrtili cesarja Franca Jožefa), na nasprotni strani nekoliko stihov, iz katerih razvidi željo do Adrije in pripojenja k Italiji. Tako željo so imeli leta 1915.

Umrl so v Ljubljani:

Tekom meseca novembra 1916 so med drugimi umrli v Ljubljani:

Marija Vrglez, gostačeva žena, 82 let. — Amalija Pavlin, zasebnica, 49 let. — Ursula Žitnik, kajzarjeva hči, hiralica, 27 let. — Ivan Zalaznik, kamnoseki pomočnik, 52 let. — Franciška Škoda, gospodinja 55 let. — Marija Klina, žena gostilničarja in posestnika, 29 let. — Marija Režek, vdova železniškega čuvaja, 74 let. — Marija Černika, gostija, 86 let. — Engelbert Leban, domobranski pešec. — Anton Nadeniček, dež. inženir v p., 88 let.

Padel je

na tirolskem bojišču poddesetnik in častniški sluga Anton Jug v 20. letu starosti iz občine Čiginj (njivarski), županstvo Volče. Bil je celih 15 mesev v strelnih jarkih. Ranjen v glavo je v osmih dnevih umrl v Briksnu v bolnici.

Umrl je

enoletni prostovoljec in učiteljskičnik Milan Soršak, sin revidenta južne železnice, v Mariboru Ferdinandu Soršaka.

Smrtna kosa.

V Trstu je umrla gospa Marija Mikelič, stara 31 let.

Umrl je v ruskem vjetništvu.

V daljni deželi, v vročem Turkestanu v Aziji, je legel k večnemu počitku posestnik I. Grum, doma iz Zaloga št. 9. pošta Devica Marija v Polju pri Ljubljani. Tako so vsaj poročali njegovi prijatelji vojni vjetniki Grumovi sprog. Rajni je menda le malo časa bolehal, zakaj meseca maja je bil še čil in zdrav, kakor je bil sporočil svoji ženi.

Žile si je prerazal

v Rimskih Toplicah restavrater celovške kolodvorske restavracije Jurij Zobel. Teško ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

Smrten padec.

78letni posestnik Andrej Pozeza iz Velikega otoka pri Postojni je nedavno ko je šel od sv. maše, izpodrnil in padel v Črni potok. Vслед smrtnih notranjih poškodb je v pol ure umrl.

Oglasila sta se

iz ruskega vojnega vjetništva Miroslav Kren iz Ljubljane in pa Ljudjevit Pile z Viča.

Enotna oprema čet.

Da se olajša oskrbovanje čet z obleko, se je zaenkrat začelo uvajati enaka obleka za vse čete in oddelke. In sicer sestoji nova enotna uniforma iz bluže s položnim ovratnikom, kratkih hlač (do kolen) in plašča, kakoršnega je imela doslej jezdeča artilerija. Radi razlikovanja se uvedejo znaki, in sicer črke, številke in kombinirana znamenja.

POGREB VOJNEGA VJETNIKA.

V Avstriji imajo blizu mesteca Freistaad na Gornjem Avstrijskem tabor za ruske vojne vjetnike. Tam je umrl za jetiko ruski rezervist Andrej Leško, kmet iz kijevske okolice. Dunajski "Arbeiter Zeitung" poroča o njegovi smrti in o pogrebu: Samotno, žalostno je bilo umiranje, ki je bilo sojeno temu štiridesetletnemu kmetu iz okolice Kijeva. Daleč od domovine, od žene, ki jo je zapustil s paterimi otroki najnežnejše starosti; samo dva tudi ujeta ruska sanitetna vojaka sta bila navzoča v bolniški baraki, ko je v temni noči izdihnil svojo dušo. Njegovi tovariši so dobili od stavbnega mojstra, ki je zgradil barake, nekaj denar, iz katerih so zblili preprosto, ne-

struveno krato. Drugi so npravnili iz dveh drogav preprost kriš Občina je ponudila preprosto za krsto. Tako so bile gotove vse priprave za pogreb ujetega, sedaj vseh težav rešenega Rusa. V nedeljo, 21. decembra, ob 10. do polne so pokopali tujeja vojaka Vojaki stražnega bataljona so prinesli smrečje iz gozda in so si posodilil ročni vozič, ki je rabi potem za prviški voz. Pokopa ličje, na katerem je bil pokojnik pokopan, leži na visokem hribu V tem je profos zbral pogrebee iz vsake barake po dva moža, ki so tudi dobili smrečje, da so ga podarili namesto vencev umrlemu tovarišu. Na južnem Rusken je namreč navada, da pred pogrebim izprevodom potrošajo od deset do dvajset korakov smrečje na pot. Ko so naložili krsto z mrlim na voz, so ujetniki zapeli otožne korale, ki so jih vsi navzoči, tudi kmetje iz okolice, ki so prišli v cerkev ali pa na trg v Freistaad, ki so poslušali odkritih glav. Vse je bilo globoko gijjeno, tudi stražno moštvo. Nato se je začel izprevod pomikati. Sprejaj je hodilo šest mož s smrečjem, potem mlad, visok Rus, ki je nosil križ, potem dvajset pevcev, krsta in končno ostali pogrebee, sami soujeti tovariši ki so prišli skupaj z umrlim pod orožje in so bili tudi z njim vredi. Bil je zelo žalosten pogled izprevoda se je pomikal počjo mimo taborišča na pokopališče pri Sv. Petru. Ob grobu je neki ujetnik izpregovoril par besed, oglasil se je nato še otožen slovanski zbor in potem je zaropotala zmzrnjena prst na krsto. Preprosti križ, ki so ga nosili pred izprevodom, so zataknil v zemljo in kratek napis na njem pravi, da tamkaj počiva Andrej Leško, kmet iz I. v Rusiji, rojen leta 1874. Tam gori na samotnem bregu, na pokopališču, ki obdaja romarsko cerkev, zgrajeno v trinajstem stoletju, je sedaj našel svoj mir on kmet iz daljne Rusije.

ZNAČILEN DNEVNIK ITALIJANSKEGA VOJAKA.

Dunaj, 23. avg. 1915. Iz vojnega poročevalskega sta se javlja: Pri italijanskem vojaku Matiju Attimonelli, 4. stot. 29. pešpolka, ki je padel vzhodno od Gradiške, so našli dnevnik, iz katerega v dobesedni prestavi posnemamo naslednji opis, ki je značilen za obnašanje Italijanov: "Od trenutka, ko smo stopili v tržaško deželo, smo šli skozi mnogo in premnogo krajev, kjer nismo našli nobenega civilista. Vsi so bili pobegnili, zapustili so svoje hiše, svoja posestva, svoje pohištvo in svojo deželo. Kakor hitro smo prišli v tak kraj, smo našli vse zapuščeno in hiše vse opustošene. Opustošene od nas. Sicer nihče izmed nas ni mogel vzeti s seboj teh stvari, ker se dostikrat še lastne vrčje proč. Toda v upanju, da se najde kaj denarja ali dragocenosti, se ni delalo drugega nego odpiralo zaklenjene omare, pisalne mize in skrinje. Vsa obleka se je potegnula ven in se ni več položila nazaj. Vse je ostalo zmetano po tleh in brez usmiljenja se je hodilo po obleki. Potem smo prišli v mesto Gradiška, tepo, krasno mesto z velikimi palačami. Tu se je videlo v hišah obleko razmetano po tleh, perilo, hišno orodje, okraski z oknov in balkonov v kuhinjah. Po vseh hišah so bile sobe polne predmetov iz littega železa, bakra, brušenega stekla in porcelana, česar vsega je bilo tu v izobilju, ker so tu, ali boljše rečeno v bližnjem Trstu velike tovarne za te predmete. Ko smo stopili v te hiše, smo bili čisto iz sebe, ko smo videli tako posodo in drugo. Bilo nam je žal. S seboj vjeti nismo mogli ničesar. Storitni gismo mogli nič drugega nego si napolniti žepce in mnogokrat tudi torniste s takimi arajzami in hlačami, ki bi bile pri nas doma (to je v Apuiji) za balo nevesti. Treba je pa vpoštevat, da so šli pred nami že drugi oddelki skozi, tudi bersaglieri, ki so izvedli prve napade in našli v resnici dobre stvari. Prišlo je na dan, da se je v Gradiški vlovila oklopna blagajna in denar uropal. Pregledali so torniste vseh vojakov, ki so bili šli skozi mesto, in našli 500,000 lir. Drugi so našli 12,000 lir iz neke druge blagajne. Vsi ti vojaki in tudi en častnik, pri katerih se je našel denar, so prišli v sodno preiskavo."

DRUŠTVO "MARIJE SEDEM ZALOSTI" ST. 303 K. S. K. J. ALLEGHENY, PA.

ima svojo redno mesečno sejo vsako brugo nedeljo v mesecu v Kranjsko Slovenkemu Domu, 87 in Butler St., Pittsburgh, Pa. Uradniki za leto 1916: Predsednik: John Mravints, 1107 Chalage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa. I. tajnik: Frank Trempash, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa. Zastopnik: Nikolaj Prokijelj, 572 Butler St., Etna, Pa. Društvo zdravniki: Dr. C. J. Syber, 425 Lockal St., N. S. Pittsburgh, Pa. Člani so sprejemajo v društvo od 18. do 50. leta; posmrtnina je \$1000., \$500. ali \$250. Naše društvo plačuje \$5.00 bolniške podpore na teden pri vsaki redni mesečni seji. Slovenci in Hrvati, kateri še niste pri nobenem društvu, spadajoče k K. S. K. J. se uljudno vobijo pod zastavo agoraj obmenjenega društva. Za vsa pojasnila se obrnite na zgoraj imenovane uradnike društva. V dužaju bolezni se mora vsak član tega društva oglasiti pri II. tajniku Josip Jangi, 5110 Butler street, Pittsburgh, Pa., leti dan ko sboli in ravno tako copet do ozdravi.

MARIJA SLUGA 1828 W. 22nd St. Chicago, Ill. Telephone Canal 4738 izkušena in s državnim dovoljenjem petrijena BABSCA za silidno pripravila sta venkima in hrvatskim ženam in orakim Slovencem.

Frank Petkovšek 720 Market Street WAUKEGAN, ILLINOIS. Zastopnik raznih parobrodskih družb. Pošilja denarje v staro domovino in opravila notarske posle. So toplo priporočila Slovencem v Waukegan in okolici.

Ka vsebino oglasov ni odgovorno za uredništvo, ne upravnistvo!

NA PRODAJ.

Na prodaj imam več tisoč akrov zemlje s hosto vred v severnoistočnem delu države Wisconsin. Lepa prilika za naseljenje. Zemljo je dobiti na lahka odplačila, mesečna, ali letna. Cena \$15.00 za akter in višje! Tu se dobi tudi delo za začetnike.

Drjavni poljedelaki urad dokazuje, da je ta zemlja zelo rodovitna in najboljša v tem delu države Wis.

Pišite za pojasnila na: MARTIN LAVRIČ, 1900 W. 22. Place, — Chicago, Ill. — Telefon: Canal 5777 —

Opomba: Poleg tega prodajem prav po nizki ceni tudi hiše in lote v raznih delih mesta Chicago, osobito pa okoli naše slovenske cerkve. (Ad. No. 4—6)

TEL.: CANAL 627.

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA MLEKARNA

F. GRILL'S DAIRY 1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pozor gospodinj! Ako rabite pri gospodinjstvu sveže mleko, dobro sladko, ali kisel smetano, (Cream) ali okusno, doma narejeno maslo, (Butter) oglasite v moji mlekarni.

Jaz prodajem mleko, ki je pasteurizirano; dobivam ga naravnost od farmerjev. Mleko je preje natančno prekušeno in pregledano od Mestnega zdravstvenega urada (Health Department) predno gre iz mlekarne; torej garantiram ali jamčim, da je naravno. Mleko take vrste je posebno priporočati otrokom rejencem.

Mleko razvažam po hišah točno vsak dan o pravem času. Za obilna naročila se toplo priporočam: FRANK GRILL, slovensko-hrvatski mleka

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, hitro izdelana pisma, kovrte, vabila in vstupnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največjo slovensko umijsko tiskarno v Ameriki, na NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill. Ta vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osobito vam priporočamo zelo pripravne Vplativne knjižice za člane in članice, izdelane v malem šepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za bližnjake za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter Potobnice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled številni članov po skiadih, ali razsedih. Na sahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno! OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

POSKUSITE zabor najboljše pive "OLD LAGER" katero izdeluje Citizens Brewing Co., v Joliet, Ill. North Collins Street. Both Phones: 272.

Lastujte farmo, kjer so farmarji uspešni. Upper Wisconsin The Cloverland of America. Čemu se mušite z prenapornim in težkim delom po raznih prenapoljenih seketjah, ko bi si lahko z ravno takim delom in trudom priušili več in bolj, ter bolj hitro, če bi lastovali farmo v nagrednem rodovitnem in spošno znanim delu Gornjega Wisconsin? To, se novo ozemlje, je bilo odprto za naseljenje šele pred 3 leti. Mi vam damo vseh nizke in ugodne cene za nakup zemlje, da jo boste kmalu odplačili. Naši plačilni pogoji so izvanredno udobni. Ko postanete enkrat lastnik te zemlje, vam gremo mi v vseh zadevah na roke. Wisconsin je ena izmed najbolj bogatih farmarskih dežel. Glasom uradnega, ali drž. poljedelškega povodila, daje ta država vsaj pridetekov na en akter, kakor pa 6 drugih znanih poljedelških držav. DVE KNJIGE VAM POVEJO VSE. DOBITE JIH ZASTONJ. PIŠITE PONJE! Gornjoznane knjige se nazivajo "Farmarski domovi v Gornjem Wisconsinu" in "Sredine domačije in srečna zemlja". Te knjige vsebujejo popoln opis zemljišča, map (zemljevidov), slik naseljenosti, t. j. d. in shirko pobvalnih pisem prvih naselencev ki živijo tu komaj nekaj let, pa so si že tako lepo opomogli in postali premožni. V teh knjižicah je tudi označeno, na kako lahke in prikladne načine se to možno. V teh knjižicah je tudi označeno, na kako lahke in prikladne načine se to možno. V teh knjižicah je tudi označeno, na kako lahke in prikladne načine se to možno. V teh knjižicah je tudi označeno, na kako lahke in prikladne načine se to možno. Pišite se danes ponje! V naši naselbini je tudi že zelo velika slovenska farmarska kolonija. Imena in naslove od nekaterih teh zadovoljnih Slovencev vam radi volje doposlejemo na zahtevo. Naš slovenski zastopnik je rojak Math Cesar. EDW. HINES FARM LAND CO. 1320K Otis Building. Največji lastniki zemljišč v Wisconsinu. Chicago, Ill.

ZA ADRIJO...

Povest iz uskoško-benečanskih bojev. — Zora Senjaninova.

(Nadaljevanje.)

Zdravo, morje! Uskoška zibel, uskoška pot! Zdrave, marmorne palače, lepeše pravljice, ki vstajajo s solncem iz morja. Venecija, kraljica. Močna si, krasna, velika. Sprejmi velikodušno hčerko svoje: ga malega nasprotnika, da ji mi srce, radosti, Venecija! Odbedala je radost od moje trudne glave. Zanj sem šla preko sinjega burnega morja, med tuje ljudi. Drzni pogled mornarjev me je svaril: Oj deklica, ti nosiš postenje napredaj. . . .

Teče gondola mimo krasnih palač, mimo zlatoglavih cerkva. Divno! Prelesto! Ni cest, trdega kamna, prahu. Samo voljno, mehko valovanje. Gondalier privede gondolo za steber. Široka so vrata, visoka palača, ošaben hišnik. Kaj hočem? Vodi me, hišnik, do generala Foscarija, vodi me do moje utehe. Kaj gledaš tako čudno? Kaj ni prišla še nikoli mlada deklica v mlado nedeljsko jutro — k njemu? Reci mi — da sem to jaz — Zora Senjaninova. . . .

Nedeljsko jutro je, sveže, krasno. Foscari se napravlja k maši. Sobar Gianin mu podaja vezen o vratnik, baržunasto suknjico, meč ob novem, krasno vezenem banderljuru. Foscari je zamikljen, ne posluša, ne odgovarja brbljavemu slugu. Tako krasno je jutro. Na krilih lahkih oblakov je priplaval spomin. . . . Foscari se napravlja k maši. Tam se snide z nevesto, s Klaro Mocenigo. . . . Strt je Foscarijev upor zoper neljubu mu deklico. . . . Saj so ga prosili, ga rotili, mu dokazovali vsi, tudi Cecilija. Ne samo Venier, starši, dož tudi Cecilija.

Foscari se napravlja k maši. Gianin opomni, da je izvezla dama Klara bandelir res krasno — izza mize pozdravlja generala šopek živobojnih rož — Klarin dar — preko Kanala izza visokega okna gleda Klara. V zlatem okviru se kaže ženinu njena podoba. Obeta mu prihodnje časti, ugodne življenje. Denar pomore ne samo njemu, tudi bednemu ljudstvu. S Klarinim denarjem se reši pogibajoča ladja Foscarijeve hiše — s Klarinim denarjem se oživi njegovo delovanje. On postane priljubljen povsod — ovenča ga dožev vene.

Druge načrte je snoval, hotel je živeti mirno življenje poljedelca. Idilično, mirno življenje ob strani uskoškega dekleta. Sporočil ji je to. . . . Pa ona, ponosna, ni marala. Bala se je brata. Toda brat je umrl. Prosta je. Zakaj se ni zatekla k njemu? Ni se. Veže se rajša s starim ženinom. Bog z njo! Kaj bi mislil na ošabnico. Izpolni staršem željo, yzame Klaro. . . . Privadil se je to misli. Toda danes, v mlado nedeljsko jutro je priplavala slika Senjanke pred njega. In zaman govori Gianino o Klari.

Napravljen je general Foscari. Doli čaka gondola. Še roditelje pozdravi. Kaj hoče hišnik? Kdo? Zora Senjaninova! Foscari ne spravi besede iz ust. Le migljaj zapove pripeljati deklico, le migljaj odsluži hišnika. Pod zavezo stoji visoka, blede deklica. Črna obleka objemlje shušano telo, črna ruta blede obraz. Njene oči, njene poprej tako ponosne oči in usta govore o velikih boli. Kot preganjana ptica se mu zdi, ki išče pri njem utehe.

Foscari razširi roke: "Pridi, Zora, na moje srce! Ne boj se nikesar! Moj gost in varovanka moja si. . . ."

Stoji Zora, trepeče. Pohitela bi v odprto naročje. Naslonila se na Foscarija, se izjokala. Tako težka je bila pot, odločitev. . . . A tuje, čudno je vse okrog nje. Senjanke se je zatekla k Benečanu. Iz tega krasnega mesta hodi smrt nad Uskoke — in oni, ki ji širi roke naproti, je vodja sovražnih bark. . . . Zora se priklone:

"Uskoška sirota sem, gospod, Senjaninova sestra. Tesno mi je. Vodi me, te prosim, do tvoje sestre, da se izjokam pri njej po bratu junaku. . . ."

XXI.

V veliki dvorani Foscarijeve palače sedita patricija Mocenigo in Foscari, po pisancem tlaku med širokolistnimi rastlinami se izprehajata Bernarda Foscarijeva in Klara Mocenigova. Predpoldan je, zedinjena majnikovega dne. Iz jasnega neba obliva solnce Veneci-

jo z zlatom. Vroče je na molu, na morju. Pakla se poti pri težkem delu, galjot na galiji preklinja svoje usode: Vroče je majnikovo solnce, žgalo bo junija. A ti, galjot, veslaj! V mrazu in vročini. Če ti upade utrujena roka, če zadremlješ omamljen od sparne, te prebudi paznikov bit. Skočiš — a zarožlja veriga. . . . Blagor patricijem v hladnih dvorinah. . . . Na marmornih mizah stoji hladne pijače, v srebrnih posodah dehteti cvetje, žari sadje. Blagor patricijem. . . .

Tako misli galjot prikovan na ozko veslarsko klop. A da bi videl Foscarija, lastnika krasne palače, trgovskih bark, očeta dožinje in generala, bi umel, da nosijo tudi patriciji verige usode, da se čutijo v hladni dvorani pogostoma kot galjot na veslarski klopi. — Foscari bogati patricij, se zavije sključen v črno haljo, pomika nervozno baret na sivi glavi, gleda na zemljevid, predse, račun, dokazuje, pogleduje na zlatotkano zaveso, ob kateri stojita zamorca kot kipa izrezana iz gube. Mocenigo, pravi tip benečanskega plemiča, posluša in motri hladno nemirnega Foscarija, si gladi črno brado, pogleduje hčerko pogleduje zaveso visokih vrat. In hladno lice mu temni čimdalje bolj. Ne gane se zavesa, ne ganeča se zamorea. Ivanu Foscariju, pozvanemu od svojih in nevestnih roditeljev v rodbinski svet, se ne mudi, da pride in opraviči svoje čudno obnašanje od par mesecev sem. . . . Ivan Foscari spravlja s svojo lahkomišelnostjo Klaro v posmeh — svoja roditelje v pogubo. O, Mocenigo ve vse! Tudi kar mu zakrivajo Foscarijevi. Oni so zadolženi do skrajnosti. Ivan je razpisnik, ki podpira s svojim denarjem vsakega vagabunda. Plačuje dolge umetnikov, podpira reveže, ustanavlja nepotrebna društva, je signoriji in modrim močm v prezir. A vse to naj bi se bilo. Ljudstvo in plemiška mladina ga obožuje. Dož Erizzo ni priljubljen. Da hoče Foscari. . . . Z Mocenigovim denarjem, s svojim vplivom postane Ivan lahko dož. Kaj bi se šopirila samo lahkoumna Cecilija po dogani, razsipala, se zabavala! Tudi Klara je lepa, je duhovita, tudi Klara sodi na knežji stol. . . . Otrok je ljubila že Klara Ivana, že takrat so sklenili roditelji zvezo. Kot hladni računar motri Mocenigo vročo ljubezen svoje edince. Ve, da ne ljubi Ivan Klare. Da sili vihravca samo polom roditeljev v zakon. Ob strani Klarini, pod Mocenigovim vplivom pa se umiri in strezne nerazsodnej.

Tako so računili. In že je bil Ivan popolnoma zadovoljen. Tisto nekaj, kar je motilo mlado kri pred leti, je bilo izginilo. Klara, ki sledi ljubosumno vsaki stopinji in misli Ivanovi, je pozvedela, da se moža lepo uskoško deklet v Senju, sestra glasovitega roparja, ki je blodil nekaj časa po glavi benečanskih plemkinj, bil to zimo na vialice obsojen in ubit v turški Liki od Turkov. Ivan je bil zadovoljen. Kar ga premoti samana-sebi smešna stvar. Saj ni da bi govoril resen mož o tem. Saj smo bili vsi mladi. . . . Toda Ivan je čudak. . . . Ne ceni razlike stanu, naroda. Tisto uskoško deklet pušti starega ženina, se pritepe v Benetke. Tega ji ne bi zameril nihče. Naj pusti starega volka, naj se pozabava z našimi plemiči. Zato so barbarška dekleta, in mož, ki se je prenorel, je še bolj voljan soprog. Toda Ivan je slep in gluha, kar je pritepenka v dogani. . . . Ne vidi, da ljubeznikuje Uskokinjeja z vsakterim. Ne vidi več Klare, ne materinih solznih oči. Cecilija, ki bi morala biti modrejša, drži brata trta. Treba jima odpreti oči — treba povedati, da so se očeteve barke, naložene z dragim indijskim blagom potopile ob velikem viharju, o katerem gre sluh, da je besnel sredi majnika po Indijskem oceanu, ravno v času, ko so morale biti barke Foscarijeve na poti. . . . Treba jim je povedati, da so bile natovorjene te barke za izposojen denar — da je Mocenigo porok za isti denar. . . .

Ivanu se ne mudi. Z drhtečo roko naliže Foscari sam kupico — Mocenigo odkima hladno, gleda Klaro. Kako se naslanja ob prihodno tačco! Z zaupanjem in ljubeznijo. Malo večja je od Bernarde.

Ponosna, trda je in odločna, ponosna, trda je in odločna, kri njeno matere i ravnja po ilah. Temnopoli podolgovat obraz ji blede v strastnem pričekovanju, ostro oko pod gosto obrvjo žari. Gibljejo se noznice, tenka ustna so se stanihla, nervozna roka lomi pahljče. O ta zavesa, ki se ne gane! Nestrpen bi moral prijeti ženin k nevesti. . . . A zamorea ob vratih stojita, kot kip, obračata samo belino očesa, se smejiata morda prezirani plemkinji. Bičati bi ju pustila Klara, bičati do krvi. . . .

Bernarda Foscarijeva vidi, da ne posluša Klara njenih besed — da sluša le na sinov korak — in vzdihne, umolkne. Koliko je že govorila dva meseca, da utolaži ljubosumno deklet — hudega soprog in ponosnega upnika, ki se poteguje za čast svoje edince! Koliko bi govorila sinu in hčeri, da jo poslušata! Pa sin se umika materi, hčerka ne prihaja k njej. "Vsega kriva si samo ti!" ji očeta soprog. Ona tolaži, miri. A ne veruje sama svojim besedam — ker pozna trimoglavca otroka. Nehvalečnika! Vse življenje jima je snovala srečo — zdaj ji grenita starost, zdaj sta kriva, da je uvel materin nekdanji lepi obraz.

Ko je že vse dobro kazalo. . . . Čast je zagrnila Foscarijevo hišo. "Dožinja hči moja — general moj sin." Mati se ni mogla nagovoriti teh besed. Uživala je slavo svojih otrok, pozabila sene, ki je krila vešah Cecilijino marmorno čelo, sinovo izražito lice. Ni mislila na to, da čaka zaman krasna zibel v doževi palači, da išče dož drugod zabave, ko ga odbija Cecilijina hladnost. Saj to se uredi vse s časom. Da sta le dožinja in general, da je odprta pot Alminim otrokom do časti. Naj brodi Ivan po morju, naj se ogiblje Klare, pohodov na Uskoke — oženi se, umiri. Vse je bilo dobro. Kar se pritepe uskoško deklet. Izpod nevestine zastave je našla. Naravnost k Ivanu. Ona je ni hotela pozdraviti kot gosta v svoji palači. A sin general, hčerka dožinja, sta sprejela potepenko kot visokega gosta. In materi je padla narena raz oči: Slučajno, kratko znanje se ne sprejme tako — take se pozdravlja samo spomni srečnih dni — tako se pozdravlja ljubezen. Dožinja in general nista pozabili v blišcu časti pohoda v Senj. . . . Od tistih osmih kratkih dni pada senca na življenje Bernardovih otrok. Uradno poročilo s Krka, v črno zavita Zora, so prinesli Ceciliji vest, da je umrl Jurija Senjanin. Umrl je in Cecilija ne zakrihva svoje žalosti. Po bajnokrasnih dvorinah ne zveni več njen smeh, njene oči so suhe, vroče, kot da jih peko zamorjene solze. Cecilija se zapira v svoje sobe. Z Ivanom ne govoreta, tolažita uskoško siroto. In dož ni ljubosumen. Tudi dož se kratkočasni s kmečkim dekletom. Zabava ga njena naiynost. A Bernarda mu vidi globoko v dušo. . . . Zato je zahtevala že prvi mesec od Cecilije, da pošlje Zoro k deklam v kuhinjo, zahtevala je od doža, da ostrani tujko, hčer sovražnega rodu, iz dogane. A Cecilija je odgovorila trdo materi — dož je nek, da je čast zanj, da se je zatekla hči sovražnika k njemu. V časti in sreči naj živi Zora, da vidijo tujei, kako cenit dož njih zaupanje, da vidijo, da so prazne govornice o benečanski grozovitosti. Tako sta ji odgovorila. Razhajena ni prestopila več Bernarda hčerinega praga — Cecilija ne pride k materi. Ob otroka je jo spravihla tujka. Ivanove poti ne grede več na morje — redkoma pride v očetov dom. Po dogani poslanja general. Razlaga uskoški pritepenki lepoto italijanskih pesnikov, izobraziti hoče barbarko. Slekla je obleko žalosti. Leskeča drugega nakita, hodi po dvorinah kot pav. Dvorski dečki, dvorske dame, vse je mrtvo na njo. Da ni tukaj kaka coprnija vmes? . . .

Uskoški čari, najhuši čari. Večkrat je slišala Bernarda to. Istranka Vara ne ve leka. Pravi, da ni še mesec v pravem kraju. . . . A tu je treba nagle pomoči. Ivan snuje nekaj. Na Giudecchi, v svoji vili, je pustil preobiti stene sob, preslikati stropce. Zakaj? Radi Klare ne, dozorela je sinova ljubezen do tujke. Njo hoče odvesti iz dogane. Da bi jo hotel peljati sam na kratko letovišče — škandal bi bil — toda le vsalodanji škandal, ki se pozabi hitro. Toda viharji sin je nepreračunljiv. Njemu je mogoče poročiti pritepenko. . . . To pa se ne sme zgoditi! Oblatno bi bilo za vedno Foscarijevo ime. Uskoška plemkinja ali benečanska sužnja — sta enake cene. . . .

Nesni korak — zamorca dvignem roko, se uklonim. Med vratni doži Ivan. Oblak ne ponosnem čelu v tavi roki listino, v deani klopak, a boku sabijo.

"Klara, se, donna Klara, don Mocenigo! Pozdravljeni, dragi roditelji! Zapovedali ste — a moj čas je — kako obžalujem — silno odmerjen, ker me kliče služba v dogano." Porogljiv pogled premeta sbrane.

"Kaj je tako važnega? So kršili Turki mir? Nova vragolija Uskokov?" vprašata moža. Klara molči, a mati vpraša sočutno: "Neprijetne novice, moj sin!" "No, zdi se, da naš slavni Venier ne strahuje dovolj Uskokov. Poročilo iz Krka pravi, da so se vrnili Uskoki, ki so odbežali pred sadnjo graško komisijo v Vinidol, da so se vrnili v Senj, in da razgrajajo še huje kot prej po Benečanskem." "Zlasti sem slišala," dvigne Klara prezirno ustnico, "da se odlikuje brinjski stotnik — Mihašič. On besni. . . ."

Gospe Foscarijeve pogled ustavi Klaro. Mocenigo pregovori burno: "Seveda. Graški dvor ljubinkuje z Uskoki. Komisija preiskuje od nas zatožene — jih pusti proste in se vrne v Gradec. Ni vrag, da bi jo čakal Uskok. In ko se vendar vrne v Senj, da kaznuje krivca, ni našega glavnega porotnika, na katerega glavo je razpisala naša signorija že zdavna nagrado. Ni Jurija Senjanina. Pravijo, da je umrl na Turškem. Aha. . . . Izpuknil se je, po njih nečestnem običaju — potepenka njegovs sestra poizveduje po dvorani, dokler se vrne brat. . . ."

"Ni res, don Mocenigo!" vzplamti Ivan. "Jurija se ni hotel umakniti nečastno nečastni, od Benetk izsiljeni sodbi. Umrl je za križ. A v njegovo sestro se ne zaganjajte s nobeno besedo. Sicer. . . ."

"Čuvaj se nepremišljenih besed in dejanj, don Foscari," prekrizha Mocenigo roke in stopi pred plamtčnega mladeniča. "Zdi se mi, da te kliče ta listina na morje, Venier na pomoč. Svetujem ti, da poslušas ukaz signorije, našo željo." (Dalje prihodnjih).

Za glazek vina rujnega, pošton kristijan življenjo da.
Dairavno je že 34 držav suhih v Ameriki, — v naši slavnoznanhi Chicagi pa še ne poznamo suha.
Jaz sem ga letos naprešal zopet par tisoč "galone", da nam ne bo treba trpeti lajo, sajni bo že v petek, ali "svetek".
Moje vino dela že samo ob sebi reklamo, ker je naravna in pristna domača kapljica. Letošnji pridelek se je posebno obnesel. Imam rudičega in belaga. Pokušajte samo eno "galone", — pa se boste prepričali, kako kapljico imam v kleti. Dobro blago so samo hvali, tega gesla se držim jaz.
JOSIP PERKO,
Slovenski gostilničar,
2236 So. Wood Str. Chicago, Ill.

Za zastave, regalije in vse društveno potrebščine.
Prva in najstarejša domača tvrdka
F. Kerže Co.
2711 So. Millard Avenue
Chicago, Ill.
Vse delo in blago garantirano. — Ceniki zastoj.

Telefon: Canal 80
Martin Nemanich
SLOVENSKA GOSTILNA
IN RESTAVRACIJA
1900 W. 22nd St., vogal So. Lincoln St., Chicago, Ill.
Zaloga in prodaja pristnega domačega vina. Točim vedno sveže izobno Hoserberjevo pivo, fine likerje in prodajam izobno smodke. Cenj. gostom je mrtel in topel lunch zastoj na razpolago.
Rojaki Slovenci vedno dobro došli!

\$\$ Pošiljatelji denarja pozor! \$\$
Niže podpisani pošiljam denar v staro domovino po najnižjem dnevnem kurzu. Če se pošlje denar potom brezžičnega brzojava, stane vsaka beseda ali štev. pri naslovu 65 centov.
Vse pošiljatve so jamčene.
100 Kron samo \$12.50.
Spoštovanjem se Vam priporočam,
JOSIP ZALAR,
Joliet, Ill.

POD VLADNIM NADZORSTVOM ZEDINJENIH DRŽAV.

Ustanovljena leta 1857

Nacionalizirana leta 1864

Denarne pošiljatve v Avstrijo in Nemčijo po brezžičnem brzojavu.

Valed udobnosti in koristi za naše avstrijske in nemške stranke, smo ukrenili potrebno, da se lahko z našim posredovanjem odpre denar. Pošiljatve po RADIOGRAMU, ali po brezžičnem brzojavu preko bojne črte na "Zapadni fronti" na vse kraje Avstrije in Nemčije. Valed tega se nadejemo, da nam be dali priliko se o teh naših točnih pošiljatve prepričati.

Mi smo pošiljali naravnost denar tudi v druge evropske države; sedaj se nam je pa še posrečilo, da se lahko denar odpremlja tudi čez "strelske jarké in zakope" po brezžičnem brzojavu.

Obrnite se že sedaj na nas in boste postreženi točno, solidno in v popolno zadovoljnost. —

'Banka, katere je točna postrežba povzdignila.' Skupno premoženje nad \$7,000,000.00

FIRST NATIONAL BANK OF JOLIET.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA V PITTSBURGU

USTANOVljena L. 1852.

pošilja sedaj denar v stari kraj tudi PO POŠTI IN PO BREZŽIČNEM BRZOJAVU.

Brzojavne pošiljatve dospo sedaj v kraj približno tokom 5 do 7 dni.

100 Kron velja \$12.--
Brzojavka stane sedaj le \$2.50 za naslov.

Pošiljajte okrogle vsote, kakor K 100, 200, 500, 1000 itd.

Brž ko dospo brzojavka v kraj, obvestimo in pozneje pošljemo tudi potrdilo iz starega kraja.

FIRST-SECOND NATIONAL BANK
Corner Fifth Ave. & Wood Street, Pittsburgh, Pa.

Lastno poslojpe.

